

OMGEVINGSDIENST
FLEVOLAND & GOOI EN VECHTSTREEK

Jaarstukken 2018

Colofon

Auteur: **Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek**
Botter 14-15
Postbus 2341
8203 AH LELYSTAD
T. 088-6333 000
E. info@ofgv.nl
W. www.ofgv.nl

Opdracht: Jaarstukken OFGV 2018

Versie: Definitief

Datum: 27 mei 2019

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	4
A. Jaarverslag 2018.....	5
A.1. Programmaverantwoording 2018 milieu en leefomgeving	5
A.1.1 Doelstellingen.....	5
A.1.2 Activiteiten.....	6
A.1.3 Baten en lasten programma Milieu en Leefomgeving	13
A.1.4 Algemene dekkingsmiddelen	14
A.1.5 Overzicht overhead	15
A.1.6 Bedrag heffing vennootschapsbelasting	15
A.1.7 Onvoorzien.....	16
A.2 Paragrafen.....	17
A.2.1 Lokale heffingen	17
A.2.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	17
A.2.3 Onderhoud kapitaalgoederen.....	23
A.2.4 Financiering	23
A.2.5 Bedrijfsvoering	24
A.2.6 Verbonden partijen	25
A.2.7 Grondbeleid.....	25
A.2.8 Rechtmatigheid.....	25
B. Jaarrekening 2018.....	26
B.1 Balans.....	26
B.2 Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het begrotingsjaar	27
B.3 Toelichtingen	29
B.3.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling.....	29
B.3.2 Toelichting op de balans per 31 december.....	30
B.3.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over 2018	37
B.3.4 WNT.....	45
B.3.5 Analyse begrotingscriterium	48
B.3.6 Overzicht van incidentele baten en lasten	50
B.4 Overige gegevens.....	51
B.4.1 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	51

Voorwoord

Leeswijzer

Voor u liggen de jaarstukken 2018 van de Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek (OFGV). De jaarstukken zijn ingericht conform het Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten en provincies (BBV) en de financiële verordening van de OFGV. Dit betekent dat de opzet van de jaarstukken aansluit op de programmabegroting 2018.

Jaarverslag en jaarrekening

In het jaarverslag wordt door de OFGV integraal verantwoording afgelegd over wat er in 2018 is gedaan, wat er is bereikt (doelen en prestaties) en wat dat heeft gekost. Ook wordt ingegaan op de risico's en het weerstandsvermogen. De jaarrekening bevat de balans, het overzicht baten en lasten en de toelichtingen.

Taakuitvoering

Zoals al aangekondigd in de 2e Voortgangsrapportage, is de begroting 2018 nagenoeg uitgeput. In voorgaande jaren was steeds sprake van een respectabel positief rekeningresultaat. 2018 was ook het laatste jaar van de, bij de start meegekregen, taakstelling. Wij concluderen dat de bij de start opgelegde bezuinigingstaakstelling en efficiencydoelstelling in de bedrijfsvoering is gehaald binnen de eerste 5 jaar. Het werk is efficiënt ingericht, medewerkers hebben een ruim voldoende tot flinke workload, er is een gezonde balans tussen inkomsten en uitgaven. Met andere woorden, de OFGV is een financieel gezonde organisatie.

In 2018 zijn alle taken uit de uitvoeringsprogramma's uitgevoerd. Vergunningen zijn verleend, toezicht en handhaving is gedaan en de nodige adviezen zijn gegeven. Ook brengen partners jaarlijks nieuwe incidentele en ook structurele taken in. Meldingen, registratie en vooral ook toezicht op asbestsaneringen zijn daarin de koplopers. Met het verbod op asbestdaken in het verschieft gebeurt er op dit terrein nu veel. Asbestdaken worden collectief of particulier vervangen. Op sommige plaatsen wordt dat aangegrepen om een dak duurzamer te maken en stimuleren lokale overheden het vervangen van asbest door glas (zonnepanelen). In alle gevallen is het veilig verwijderen van de asbestdaken en het op de juiste wijze afvoeren van het asbestafval een aandachtspunt.

Ook de actualiteit klinkt altijd door in het werk van de OFGV. Zo is in 2018 meer aandacht gekomen voor de zogenaamde Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) en is er tijdens de zomer extra gecontroleerd bij afvalbedrijven op het voorkomen van brand door broei in afvalhopen. De mooie zomer zorgde ook voor drukte op buiten-zwemplekken. Doordat er meer zwemmers waren, ontvingen we meer meldingen over blauwalg e.d. Toch zijn grote problemen uitgebleven. De jarenlange inzet op de veiligheid en hygiëne van de zwemwateren betaalt zich in dit soort jaren blijkbaar uit.

Conclusie

Het uitvoeren van alle taken, de inhoudelijke ontwikkelingen in ons vak, de gezonde bedrijfsvoering en de sluitende en nagenoeg volledig gebruikte begroting maakt dat we over een positief jaar kunnen spreken. Als OFGV bestuur kijken we hier dan ook tevreden op terug.

Lelystad, 19 juni 2019

De Voorzitter

De Secretaris

A. Jaarverslag 2018

A.1. Programmaverantwoording 2018 milieu en leefomgeving

A.1.1 Doelstellingen

Vergunningverlening

De doelstelling voor 2018 voor de OFGV was het naar tevredenheid van zowel de deelnemende partijen als de bedrijven verlenen van vergunningen en het beoordelen van meldingen. Deze doelstellingen, die zijn opgenomen in de diverse uitvoeringsprogramma's, zijn gerealiseerd. Deze hadden vooral betrekking op het behandelen en afronden van vergunningaanvragen binnen de wettelijk gestelde termijnen. De afspraken met de deelnemers zijn nagekomen en/of uitgevoerd.

Waar dat mogelijk was, zijn strategie en afstemming op ruimtelijke mogelijkheden/ambities van de partners meegenomen in de vergunningen. Het merendeel van de procedures is binnen de wettelijke termijn afgehandeld. Als er buiten de termijn is beschikt, is dit gebeurd na overleg met het bevoegd gezag.

Expertise

De OFGV streeft ernaar om adequaat en kwalitatief advies te verstrekken aan de deelnemers over het ontwikkelen, inrichten en beheren van een duurzame fysieke leefomgeving en de juridische kwaliteit van de producten.

In 2018 is op diverse thema's zoals bodem, geluid en water verder gewerkt aan de inhoudelijke verbetering en de kwaliteit van adviezen. Er is nog meer ingezet op juridische advisering waardoor de kwaliteit van deze producten beter is geborgd. De integrale advisering is naar tevredenheid van de deelnemende partijen uitgevoerd.

Toezicht en Handhaving

De inzet van de OFGV is gericht op een zodanige naleving van wet- en regelgeving, dat de kwaliteit van de leefomgeving (veiligheid, leefbaarheid en duurzaamheid) wordt bevorderd. De OFGV streeft ernaar alle controles die zijn afgesproken in de uitvoeringsprogramma's uit te voeren en klachten af te handelen binnen de afgesproken termijn.

In 2018 zijn alle afgesproken controles uitgevoerd. Daar waar een controle tot een aanvullende themacontrole, hercontrole of handhaving leidde, is dit adequaat opgepakt. Er is ook actief gestuurd op de afhandeling van klachten binnen een termijn van 5 werkdagen. De piket- en calamiteitendienst verloopt daarnaast goed. De inzet van de OFGV bij calamiteiten is afgestemd met de deelnemende partijen, de politie en de omgevingsdienst NZKG. Met de politie en het Openbaar Ministerie zijn maandelijks casusoverleggen gehouden. Doel hiervan is een goede afstemming en borging tussen bestuursrechtelijke en strafrechtelijke handhaving.

A.1.2 Activiteiten

A.1.2.1 Vergunningverlening en expertise

Vergunningen en meldingen

In 2018 is voor vergunningverlening het aantal meldingen en vergunningen over de hele linie vrijwel gelijk gebleven ten opzichte van 2017.

Het aantal meldingen Activiteitenbesluit, het aantal vergunningen en het aantal maatwerkvoorschriften bleven in 2018 nagenoeg gelijk aan het aantal in 2017. Het aantal verstrekte adviezen is daarentegen gestegen. In totaal werden in 2018 825 milieuadviezen verstrekt tegenover 718 in 2017. Veel van deze adviezen hadden betrekking op bodem- en geluidaspecten bij nieuwbouwprojecten in het werkgebied van de OFGV.

Ook de taken met betrekking tot asbest namen sterk toe. Zo is het aantal adviezen van 199 in 2017 gestegen naar 825 in 2018 en steeg het aantal meldingen van 48 in 2017 naar 105 in 2018. Deze groei wordt deels veroorzaakt doordat meerdere deelnemende partijen sinds 2018 de asbesttaak bij de OFGV hebben neergelegd. Daarnaast blijkt dat een groot deel van de meldingen in eerste instantie niet akkoord wordt bevonden, waardoor een melding opnieuw moet worden ingediend en beoordeeld.

De OFGV bekijkt regelmatig of vergunningen moeten worden geactualiseerd. In 2017 is nieuwe wetgeving ontwikkeld voor het werken met afvalstoffen. Het gevolg hiervan is dat binnen een jaar getoetst moet worden of de omgevingsvergunning van bedrijven die hiermee werken nog actueel is.

Uit inventarisatie van de OFGV in 2018 blijkt dat er in het werkgebied negentig bedrijven actief bezig zijn met afvalstoffen. In 2018 is van 34 bedrijven getoetst of zij (nog) voldoen aan de nieuwe wettelijke standaarden voor afvalstoffen. Bij de helft van deze bedrijven bleek een actualisatieslag nodig te zijn. Van twee bedrijven is de vergunning geactualiseerd, bij vijf bedrijven moet het beleid voor verwerking afvalstoffen worden aangepast en voor vijf andere bedrijven moet de vergunning in zijn geheel worden geactualiseerd.

Het ontwikkelen van Lelystad Airport is een groot project. Door de uitbreiding van het vliegveld moet een vergunning worden aangevraagd en verleend voor activiteiten zoals afvalopslag, opslag gevaarlijke stoffen en locatie van de brandstofvoorraden. Voor de bouw van de terminal is, na afstemming met de OFGV, de bouwvergunning door de gemeente Lelystad verleend. De terminal mag pas in gebruik worden genomen als hiervoor ook de milieuvergunning is verleend. Hiervoor is nog geen aanvraag ingediend. In die aanvraag dienen ook de overige milieuactiviteiten te worden meegenomen.

Medio 2019 zou een complete aanvraag hiervoor moeten worden ingediend om tijdig klaar te kunnen zijn. Bezwaar en beroep op deze procedures wordt niet uitgesloten waardoor een lange proceduretijd verwacht wordt. De OFGV is aangehaakt bij de gesprekken en participeert ten volle in dit proces om te komen tot één of meerdere vergunningen.

Dit voorjaar is in het Bestuurlijk Omgevingsberaad het belang onderkend van een landelijke programmatische aanpak voor zeer zorgwekkende stoffen (ZZS). Daarbij is door de provincies en het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat toegezegd dat de ZZS-uitvraag door de omgevingsdiensten en Rijkswaterstaat wordt uitgevoerd. Uitgangspunt is dat deze landelijke aanpak op 1 januari 2021 is voltooid. De OFGV heeft op verzoek van de provincie Flevoland een korte eerste inventarisatie uitgevoerd naar de provinciale bedrijven die

mogelijk ZZS uitstoten.

Over de verdere aanpak zijn nadere afspraken gemaakt tussen de provincie Flevoland en OFGV. Omdat deze taak niet onder het reguliere takenpakket valt en de werkzaamheden een tijdelijk karakter hebben, is deze taak als aanvullende opdracht aan de OFGV verstrekt voor de jaren 2019 en 2020.

In 2018 is een significante groei te zien in het aantal warmte-koudeopslag systemen (WKO's). Het aantal open bodemenergiesystemen is ten opzichte van 2017 in 2018 met 25 procent gestegen. Ook het aantal gesloten bodemenergiesystemen is sterk toegenomen van 15 in 2017 naar 150 systemen in 2018.

Dit betekent een toename van de bestaande taken op het gebied van meldingen, registratie en vergunningverlening, maar ook meer taken op het gebied van toezicht op de juiste werking van open systemen voor de OFGV. De stijging van deze systemen zet zich naar verwachting het komende jaar voort doordat in het kader van de energietransitie woningen niet meer op gas aangesloten mogen worden. Bodemenergie biedt hierbij een goed alternatief.

In 2018 werd de OFGV betrokken bij het Vooronderzoek Seismische Campagne Aardwarmte Nederland (SCAN). Dit project moet antwoord geven op de vraag of de diepe ondergrond geschikt is voor het 'oogsten' van aardwarmte. De OFGV is onder andere betrokken bij vergunningen, ontheffingen, veiligheid, kennisdeling, communicatie en informatie. In Almere draagt de OFGV bij aan onderzoek naar de effecten van springladingen op het beschermingsniveau ter hoogte van de boringsvrije zone. In het kaartje hieronder vertegenwoordigt de roze lijn, de testlijn. Overigens bevond het onderzoek zich in 2018 in de voorbereidingsfase. De daadwerkelijke seismische werkzaamheden starten in juli 2019.

De testlijn op de afbeelding hiernaast doorkruist de volgende bevoegd gezagen binnen het beheersgebied van de OFGV: provincie Flevoland, Waterschap Amstel, Gooi en Vecht, Waterschap Zuiderzeeland, gemeente Hilversum, gemeente Laren, gemeente Blaricum, gemeente Almere en de gemeente Zeewolde.

Locatie testlijn

De locatie heeft nog een onzekerheid beide kanten op van 150m

In het roze gedeelte op de kaart wordt elke 20m een schotgat geplaatst en elke 5 meter een gefoon (trilmeter). Met uitzondering van de vaargeul in het Gooimeer

In het blauwe gedeelte zullen enkele schotgaten geplaatst worden (niet elke 20m)

De OFGV is als adviseur nauw betrokken bij de gecoördineerde vergunningverlening ten behoeve van grote windparken binnen Flevoland, zoals Windpark Zeewolde, Windplan Blauw en Windplan Groen. Afgelopen jaren is binnen de OFGV veel expertise opgebouwd ten aanzien van diverse milieuthema's, zoals geluid, externe veiligheid en slagschaduw, die bij grootschalige windparken een rol spelen.

Expertise

De spoedlocaties bodemsanering moeten vóór inwerkingtreding van de Omgevingswet zijn beschikt (vergunning gegeven om te saneren) en/of de risico's moeten beheersbaar zijn. Dit is afgesproken in het bodemconvenant voor de bodemsaneringslocaties in Flevoland en Noord-Holland. De OFGV heeft zich in 2018 ingezet op het aanjagen van de saneringen en

beschikkingen, omdat dit een positief effect heeft op het afronden van deze locaties.

De vraag naar bodeminformatie is in 2018 afgenomen. Zo zijn er door de OFGV 1607 bodeminformatie verzoeken afgehandeld. In 2017 waren dat er nog 1765. Verder neemt het aantal spoedlocaties gestaag af. In 2018 werd gestart met 34 locaties. Inmiddels is het aantal locaties teruggebracht naar 23.

In samenspraak met de provincie Flevoland en de Flevolandse gemeenten is in 2018 de gezamenlijke bodemkwaliteitskaart opgesteld. De OFGV heeft de gemeenten ondersteund bij de gemeenschappelijke bestuurlijke besluitvorming. Daarnaast is met de gemeenten afgesproken om de bodemkaart digitaal via de website van de OFGV beschikbaar te stellen. Twee gemeenten hebben inmiddels de kaart vastgesteld.

Er zijn in 2018 diverse spoedadviezen gegeven over de maximale boordiepte bij niet gemelde/bekende locaties waar sonderingen en bodemenergie aan de orde waren. Bijna alle gevallen speelden in Oosterwold. Bij de OFGV is het idee ontstaan om deze werkwijze efficiënter te maken en hiervoor een 'app' te ontwikkelen die in het veld door de toezichthouder gebruikt kan worden.

Binnen de boringsvrije zone komt een fors aantal locaties voor waar de bronnen dieper zijn dan het huidige beleid toestaat. De bronnen zijn van vóór december 2009 en daarvoor geldt overgangsrecht tot 2025. Het overzicht is bij de provincie Flevoland opgevraagd. De bronnen zijn vervolgens op de kaart gezet met daarbij een indicatie voor de opgepompte grondwaterkwaliteit (chloride). De OFGV heeft voor een aantal verdachte locaties die niet op de lijst staan, een advies opgesteld over de te verwachten waterkwaliteit van de diverse watervoerende pakketten.

Op het voormalige KNSF-terrein in de kern Muiden ontwikkelt de gemeente Gooise Meren een nieuwe woonwijk. Doordat op het terrein jarenlang munitiefabrieken hebben gestaan, bevat de bodem plaatselijk sterk verhoogde gehalten TNT (trinitrotolueen). Vanwege het ontbreken van normen voor TNT-verontreinigingen is het omgaan met deze verontreiniging en de benodigde maatregelen een complexe taak.

De OFGV heeft hiervoor in 2018 juridisch advies gegeven. Daarnaast zijn meerdere overleggen gevoerd en is ingestemd met meerdere wijzigingen in het saneringsplan, waardoor onder andere grond, met niet genormeerde stoffen, kon worden herschikt op locatie. Daarnaast heeft de OFGV regelmatig controles op locatie uitgevoerd.

Voor een betere bereikbaarheid per openbaar vervoer realiseert Prorail in 't Gooi tussen station Hilversum en de A27 bij Huizen een hoogwaardig openbaar vervoersverbinding (HOV). Omdat een deel van de civieltechnische werkzaamheden plaatsvinden in verontreinigde grond is de OFGV als bevoegd gezag namens de provincie Noord-Holland betrokken bij dit project. Voor de werkzaamheden in verontreinigde grond is een raamsaneringsplan opgesteld dat door de OFGV is beoordeeld.

Vanaf 2010 wordt de jaarlijkse rapportage aan de EU over de luchtkwaliteit uitgevoerd met de monitoringtool. Deze tool is ontwikkeld in het kader van het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). De OFGV heeft gemeenten in Gooi- en Vechtstreek in 2018 de NSL-monitoringtool geactualiseerd aan de hand van de aangereikte verkeersgegevens en de gegevens over het NSL-project. De NSL-monitoringtool geeft inzicht in de luchtkwaliteit langs wegen en andere lucht emitterende bronnen.

De inzet op juridische ondersteuning is in 2018 in een aantal producten gestegen. In totaal is 177 keer een voornemen tot last onder dwangsom verstuurd, in vergelijking tot 124 keer in 2016. De oorzaak hiervan is dat door middel van risicogestuurd toezicht vaker wordt gecontroleerd bij risicovolle bedrijven. Ook het daadwerkelijk opgelegde aantal dwangsommen is iets gestegen van 52 in 2017 naar 72 in 2018. Het aantal bezwaar- en beroepszaken is in 2018 vrijwel gelijk gebleven aan 2017.

Verskillende vakspecialisten van zowel binnen als buiten de OFGV hebben vakinhoudelijke trainingen en cursussen gevolgd via het OFGV Kenniscentrum. In 2018 zijn er door het Kenniscentrum 133 cursusdagen georganiseerd. Daarnaast zijn ook vier netwerkdagen georganiseerd, waaronder de Asbestdag. Meer dan honderd geïnteresseerden hebben deelgenomen aan deze dag. Voor de bestuurders was er dit jaar een aparte sessie. Deze dag wordt elk jaar georganiseerd voor ambtenaren die alles willen weten op het gebied van asbest. Het biedt de mogelijkheid informatie te delen en nieuwe kennis op te doen. Ook de cursus Asbest staat bij de OFGV goed bekend. Meer dan honderd cursisten zijn opgeleid tot asbestdeskundigen.

Omdat de opleidingen georganiseerd worden met het oog op regionale samenwerking en kennisvergroting is het cursusaanbod steeds meer vraaggericht. Het op maat gemaakte cursusprogramma wordt niet alleen bij de OFGV aangeboden, maar ook bij andere omgevingsdiensten in de provincies Noord Holland, Groningen en Zeeland.

Door landelijke ontwikkelingen (Klimaatwet en Klimaatakkoord) stond het thema energiebesparing in 2018 flink in de belangstelling. Bovendien kwam ook de discussie over de verduurzaming van het Nederlandse energielandschap op gang. Op een bijna reguliere basis fungeerde de OFGV als overlegpartner over energiestrategieën, warmteplannen, alternatieve vormen van energie en lokale opwekmogelijkheden. Daarnaast was 2018 ook het jaar waarin het ministerie van Economische Zaken en Klimaat besloot om geen subsidie meer beschikbaar te stellen voor energiecontroles bij bedrijven. Daardoor ontbrak de financiering voor het uitvoeren van de 49 geplande energiecontroles voor 2018. Om de kennis en expertise van energiebesparing niet te verliezen is daarom besloten om in 2018 tijdens reguliere controles, op minimaal niveau, enkele energieaspecten mee te nemen. Veder verzorgt de OFGV in het kader van de EED voor alle deelnemers (m.u.v. Hilversum) de beoordelingen van energie-audits bij bedrijven. In 2018 zijn deze beoordelingen via meerwerkopdrachten uitgevoerd.

Voor de gemeente Gooise Meren is in 2018 een projectplan opgesteld om bedrijven te helpen met energiebesparing. Het plan heeft betrekking op het bedrijventerrein Gooimeer-Zuid. Er is een volledig nieuwe toezichtmethode ontwikkeld die het mogelijk maakt om bedrijven langdurig (3 jaar) te helpen met energiebesparing, maar ook met andere vraagpunten rondom dit thema. De systematiek maakt gebruik van moderne programmatuur en meetinstrumenten. Via data-uitwisseling worden de bedrijven op afstand geholpen en kan de OFGV het toezicht versimpelen. De methode is kostenbesparend, levert bedrijven direct een besparing op van vijftien procent en geeft bedrijven overzicht in de ingewikkelde wet- en regelgeving.

In het kader van het subsidieproject 'Impuls Omgevingsveiligheid' en het deelproject 'Register Risicosituaties Gevaarlijke Stoffen (RRGS)' is in 2018 het gehele register op inrichtingsniveau gecontroleerd en geactualiseerd. Dit betekent dat inrichtingen met een relevant extern veiligheidsrisico op de juiste wijze op de risicokaart zijn vermeld. De

inrichtingen worden op de risicokaart (www.risicokaart.nl) vermeld. Ook het beheer van de risicokaart (provincie Flevoland) wordt door de OFGV uitgevoerd.

Bij advisering over vergunningverlening en ruimtelijke ontwikkelingen (zoals bestemmingsplannen) wordt het onderdeel omgevingsveiligheid beoordeeld. Het kennisnetwerk is uitgebreid door de samenwerking op te zoeken met experts omgevingsveiligheid van andere omgevingsdiensten. Daarnaast wordt er deelgenomen aan het landelijk kennisplatform veilige leefomgeving. Eind 2018 is een bijeenkomst georganiseerd voor alle partners. Hier zijn de resultaten van het programma besproken en zijn presentaties gegeven over de modernisering omgevingsveiligheid (incl. transitie omgevingswet), nieuwe energie en veiligheid, een nieuwe ICT-tool en RRGs. Er is een ICT-tool ontwikkeld door de OFGV waarop in 4D de contouren van de RRGs-inrichtingen dynamisch in kaart worden gebracht.

In 2018 is de voorbereiding binnen de OFGV verder opgepakt. Met het naderen van de invoeringsdatum neemt de intensiteit daarvan toe. Landelijk gaat het wetgevingstraject volgens planning. In 2018 lag het Invoeringsbesluit voor consultatie voor. Daarbij lagen ook de 4 AMvB's voor, evenals de wijze waarop andere wetten worden ingetrokken en de bruidsschat wordt geïntroduceerd. Met het deelnemen aan de consultatie dragen we bij aan een betere uitvoerbaarheid van de wetgeving en raken medewerkers goed geïnformeerd over de toekomstige ontwikkelingen.

Ook is een Opleidings- en Ontwikkelplan Omgevingswet opgesteld om de OFGV-medewerkers klaar te stomen voor het werken met de Omgevingswet. Met de introductie van de Omgevingswetpionier, de tweebeuge, de digitaal handige en de casemanager geeft dit plan invulling aan de veranderende rollen onder de Omgevingswet. Het plan wordt in 2019-2020 uitgevoerd.

Regionaal vindt het contact met de programmamanagers Omgevingswet van de deelnemers vooral plaats via de twee daarvoor opgerichte Platforms; één in Gooi en Vechtstreek en één in Flevoland. De OFGV is een (actieve) deelnemer in beide platforms. Vanuit deze platforms en ook vanuit de andere contacten met de deelnemers merken we dat de vraag toe begint te nemen om deel te nemen aan Omgevingswetpilots, om input te leveren op Omgevingsvisies en/of Omgevingsplannen/-verordeningen etc. Met de mogelijkheden die het bestuur in 2018 heeft geboden (capaciteit voor de voorbereiding per medewerker) kunnen we steeds beter aan dit soort vragen tegemoetkomen. Er is in 2018 een goede basis gelegd om dit in tijd en in kwaliteit ook goed te kunnen doen.

A.1.2.2 Toezicht en handhaving

De afgesproken taken op het gebied van toezicht en handhaving zijn in 2018 uitgevoerd. De overeengekomen milieucontroles bij bedrijven hebben allemaal plaatsgevonden. Ook zijn controles uitgevoerd op diverse thema's zoals geluid, afvalstromen, gevaarlijke stoffen, indirecte lozingen, emissies en vuurwerkevenementen. Er is daarnaast toezicht gehouden op diverse vakgebieden zoals bodem en grond, asbestsloop, natuur, grondwater en zwemwater.

De milieucontroles zijn uitgevoerd volgens opdracht. Er zijn in 2018 1824 initiële milieucontroles bij bedrijven uitgevoerd en afgerond. Daarnaast zijn in deze periode 751 hercontroles afgerond. De OFGV heeft in totaal 801 milieuklachten afgehandeld. Het merendeel van de klachten had betrekking op geur en geluid.

De OFGV heeft veel asbestmeldingen ontvangen en ook veel controles bij asbestsloop gedaan. Er zijn meerdere illegale of onjuist uitgevoerde asbestverwijderingen geconstateerd. Hier is handhavend opgetreden. Uit deze waarneming blijkt dat toezicht op asbestsloop blijvend aandacht vraagt.

In het begin van 2018 is geconstateerd dat veel asbestsaneerders niet binnen de wettelijke termijnen vrijgaven en stortbonnen van saneringen aanleverden. De vrijgave geeft aan dat de sanering is afgerond en dat de locatie van de sanering weer veilig is om te betreden. In 2018 is daarom ingezet op toezicht en handhaving op het tijdig aanleveren van de vrijgaven en stortbonnen. Hierbij heeft de focus gelegen op de saneerders die in het werkgebied van de OFGV veel saneringen uitvoeren.

Bij afvalbedrijven in Dronten, Biddinghuizen, Zeewolde, Lelystad en Almere zijn in juli en augustus 2018 extra controles uitgevoerd op maatregelen ter voorkoming van brand door broei. Door de aanhoudende warmte en droogte was het risico op brand door broei groter. In andere delen van het land waren al diverse afvalbranden ontstaan door broei. Door de extra controles is een beginnende broei ontdekt en hebben bedrijven extra maatregelen genomen om brand te voorkomen.

Omdat veel signalen binnenkwamen dat strandbezoekers niet goed bekend zijn met blauwalg, is in samenwerking met Waterschap Zuiderzeeland begin juni 2018 een informatie filmpje gemaakt 'Blauwalg, hoe zit dat?'. Doel is het publiek op een luchtige manier te informeren over blauwalg; wat is blauwalg, wat zijn de gezondheidsrisico's en hoe ga je hier mee om. Het filmpje is door zowel het Waterschap als de OFGV verspreid via digitale media en is zeer goed bekeken (<https://www.ofgv.nl/thema/zwemmen/>).

De droogte en hitte hebben ook invloed gehad op de waterkwaliteit. In Flevoland zijn in tegenstelling tot voorgaande jaren meer maatregelen met betrekking tot het zwemwater ingesteld. Denk hierbij aan bijvoorbeeld een waarschuwing of negatief zwemadvies. Daarentegen viel in vergelijking met andere provincies het aantal ingestelde maatregelen in Flevoland mee. Dit kan mede te maken hebben met het feit dat alle buitendijkse stranden in Flevoland deel uit maken van een groot watersysteem.

In de zomermaanden bleek dat tijdens evenementen regelmatig gebruik wordt gemaakt van diverse zwemgelegenheden, waaronder hottubs. Door het grote aantal bezoekers bij evenementen kan hierbij een groot gezondheidsrisico ontstaan. Naast het advies dat hierover is gegeven heeft de OFGV ook gekeken naar de naleving van de regels met betrekking tot het gebruik van hottubs en whirlpools die gebruikt worden tijdens een evenement. Gezien het tijdelijk karakter van het evenement, vallen deze onder de evenementenvergunning. Hierin is samengewerkt met de toezichthouder, belast met het toezicht op de naleving van de gemeentelijke evenementenvergunning. Geconcludeerd is dat er nog veel onduidelijkheden zijn over legionella beheersing en dat goed gekeken moet worden naar een betere borging van de waterkwaliteit.

In 2018 zijn wekelijkse controles uitgevoerd in de boringvrije zone. Met name de wijken Nobelhorst, Oosterwold en Vogelhorst in de gemeente Almere zijn in de gaten gehouden. Hierbij is gelet op het uitvoeren van te diepe boringen en het niet juist afdichten van sondeergaten. Ook een nieuwbouwproject in Zeewolde heeft de nodige aandacht gekregen. Het is in totaal drie keer voorgekomen dat sondeerders zich niet aan de wet- en regelgeving hielden en aangeschreven zijn. In samenwerking met de provincie Flevoland is voorlichting gegeven tijdens een bijeenkomst van de Vereniging Ondernemers Technisch

Bodemonderzoek (VOTB). Tot slot is bijgedragen aan het gezamenlijk opstellen van nieuwe regelgeving met betrekking tot sonderen voor de nieuwe VFL/omgevingsverordening met betrekking tot sonderen binnen de boringvrije zone.

In het zomerseizoen van 2018 is regelmatig toezicht gehouden op de Randmeren van Flevoland. De OFGV heeft samen met de politie controles uitgevoerd op de naleving van regels die gelden voor recreatie. Het toezicht op de Randmeren heeft geresulteerd in 48 waarschuwingen en elf proces-verbalen. Aandachtsgebieden zijn onder andere verstoring van natuurgebieden door recreatie/snelle motorboten en visserij en visstroperij. Ook is extra aandacht geweest voor het eiland de Dode Hond gelegen in het Eemmeer waar een paar Zeearenden succesvol een jong hebben groot gebracht.

De Handhavingsestafette heeft in 2018 plaatsgevonden van 23 tot en met 30 mei. In totaal zijn er dertien integrale projecten uitgevoerd in het werkgebied van de OFGV. Diverse 'teams' zijn 27 keer gezamenlijk op stap geweest. Daarbij hebben medewerkers van ruim dertig verschillende organisaties meegedraaid. Tijdens de estafette was het voor zowel bestuurders als vakcollega's mogelijk om mee te gaan op controle.

Alle verbeterpunten en aanbevelingen zijn verwerkt in een evaluatierapport. Het rapport is gelijktijdig met de Herfstrapportage aan alle deelnemende partijen verzonden. Ook is het rapport ter bespreking aangeboden aan het Ambtelijk Omgevingsoverleg (AOO) en ter kennisname aan het Bestuurlijk Omgevingsoverleg (BOO). Het bestuur beveelt deelname aan de Handhavingsestafette aan en is unaniem in de wens de estafette als instrument in te blijven zetten ter vergroting van onder andere de samenwerking.

Het voeren van het secretariaat van het AOO en BOO is een taak die door de Flevolandse deelnemers bij de OFGV is belegd. De overleggen worden veelal gebruikt om kennis en ervaringen uit te wisselen. De ambtelijke aansluiting van een aantal deelnemers uit Gooi en Vechtstreek bij het AOO en bij de projecten maakt dat dit overleg steeds meer functioneert op de schaal van het totale werkgebied van de OFGV.

Samen is in 2018 bijvoorbeeld gewerkt aan het Beleidskader VTH en aan de Wabo-bestuursovereenkomst (Wabo-BOK). Het beleidskader is eind 2018 bestuurlijk opgepakt en nagenoeg afgerond. De werkafspraken onder de Wabo-BOK worden geactualiseerd. Het aanpassen van de BOK zelf is geparkeerd tot het moment waarop de Omgevingswet in werking treedt. Dit instrument wordt als zeer bruikbaar gezien om de afspraken, nodig voor de (keten)uitvoering onder de Omgevingswet, vorm te geven en vast te leggen.

De OFGV controleert ieder jaar tijdens de vuurwerkverkoopdagen of de verkooppunten voldoen aan de regels die zijn gesteld aan de opslag en verkoop van vuurwerk met betrekking tot milieu- en brandveiligheid. In december werden de OFGV toezichthouders tijdens de vuurwerkcontroles vergezeld door verschillende wethouders uit het OFGV-werkgebied en Omroep Flevoland. Er is informatie uitgewisseld en inzicht gegeven in de controles op het verkopen van consumentenvuurwerk en de bestuurders hebben het meelopen als positief ervaren.

Over het algemeen bleek op de verkooplocaties alles in orde te zijn. Er is alleen bij een enkele verkooplocatie een waarschuwing gegeven. Bijvoorbeeld over de hoogte van het opstapelen van de dozen in de vuurwerkbunkers.

Omroep Flevoland heeft een vuurwerkcontrole bijgewoond en hier een item over gemaakt. In het item wordt zowel de kant van de ondernemer als de kant van de OFGV belicht. Er wordt in beeld gebracht waar toezichthouders op letten tijdens zo'n controle maar ook wat een ondernemer vindt van alle eisen die gepaard gaan met de verkoop van vuurwerk.

A.1.3 Baten en lasten programma Milieu en Leefomgeving

De baten inclusief mutatie reserves zijn € 392.800 hoger dan geraamd. De hogere opbrengsten bestaan uit de opleidingen georganiseerd voor de anderen, extra uitgevoerde opdrachten voor de deelnemende partijen en voordelige afwikkelingsverschillen. De extra opdrachten hebben onder andere betrekking op de inspectie van vetvangputten, toezicht op grondstromen, asbest en EED-beoordelingen. Het is opmerkelijk dat de deelnemende partijen veel aanvullende opdrachten in 2018 aan de OFGV hebben toevertrouwd. Vanwege het incidentele karakter zijn deze niet vooraf begroot.

Op de lasten is een resultaat behaald van € - 57.912. Het negatieve resultaat op de lasten is het gevolg van hogere uitgaven op salarissen en ICT. In het eerste geval gaat het om een overschrijding met een structureel karakter. Doordat er gedurende de eerste 6 jaar niet geïndexeerd mocht worden, is het personeelsbestand met dezelfde omvang duurder geworden. De hogere uitgaven op het ICT budget hebben te maken met de eenmalige implementatiekosten van het VTH-pakket en de nieuwe ICT infrastructuur en zijn incidenteel van aard.

	Realisatie 2018	Begroting na wijziging	Begroting voor wijziging	Vershil realisatie en begroting	Realisatie 2017
Totaal baten	€ 12.302.509	€ 11.721.061	€ 11.676.644	€ -581.448	€ 12.377.378
Totaal lasten exclusief overhead en onvoorzien	€ 8.112.665	€ 7.778.334	€ 7.321.161	€ -334.331	€ 7.301.069
Totaal overhead	€ 4.075.925	€ 4.321.659	€ 4.305.483	€ 245.734	€ 4.533.982
Totaal onvoorzien	€ 19.315	€ 50.000	€ 50.000	€ 30.685	€ 43.548
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	€ 94.605	€ -428.932	€ -	€ -523.537	€ 498.779
Mutatie reserves	€ 240.262	€ 428.932	€ -	€ 188.670	€ 230.365
Cumulatief resultaat	€ 334.866	€ -	€ -	€ -334.866	€ 729.145

De hogere opbrengsten overschrijden de taakstelling en negatief resultaat op de reguliere lasten met € 264.558.

In de volgende tabellen is een beknopte verschillenanalyse van baten en lasten weergegeven. Daarin zijn opgenomen de verschillen op de reguliere en incidentele baten en lasten, subsidies, directe productiekosten en reserves.

Versillenanalyse baten inclusief mutatie reserves	2018	Korte toelichting
Hogere omzet opleidingscentrum	151.095	Het opleidingscentrum verzorgt opleidingen voor eigen medewerkers, maar ook voor partners, andere omgevingsdiensten en overheden.
Hogere inkomsten subsidies	10.451	Hogere IOV-subsidiebedrag ontvangen en ingezet voor het project.
Overige hogere baten	718.247	Inkomsten uit extra opdrachten van de partners en voordelige afwikkelingsverschillen.
Lager ingevulde taakstelling	-298.345	De DB beslissing om de taakstelling niet structureel in te vullen, maar deze te behalen door hogere inkomsten.
Lagere mutatie reserves	-188.670	Door de lagere uitgaven wordt er minder aan de reserves onttrokken.
Totaal	€ 392.778	Vershil ten opzichte van de begroting

Verschillenanalyse lasten	2018	Korte toelichting
Hogere lonen en sociale lasten	-341.260	Hogere uitgaven salarissen in 2018 zijn het gevolg van de taakstelling waarbij 6 jaar het budget niet was geïndexeerd. De formatie en bezetting in zijn totaliteit zijn niet gegroeid, hoewel er in de loop van het jaar wel personeelswijzigingen plaats hebben gevonden.
Lagere flexibele schil personeel	104.992	Deel van het salarisbudget is aangewend voor de inzet van de flexibele schil bij controles en juiste en volledige dossiers.
Hogere opleidingskosten	-78.686	De hogere opleidingskosten worden gedekt door de hogere inkomsten van het Kenniscentrum.
Lagere afschrijvingen	48.351	De OFGV vervangt de activa alleen wanneer daar noodzaak voor is en niet wanneer de activa boekhoudkundig zijn afgeschreven. De vervanging van de ICT activa voortvloeiend uit de ICT aanbesteding viel rondom de jaarwisseling. Met als gevolg dat de spullen in 2018 waren besteld en in 2019 zijn geleverd. Daardoor zijn er incidenteel lagere afschrijvingen in 2018.
Lagere huur en services	2.358	De uitgaven voor huur en huisvesting zijn binnen het beschikbare budget gebleven.
Lagere overige huisvestingskosten	2.774	
Hogere ICT kosten	-95.304	De hogere ICT kosten hebben te maken met de eenmalige implementatiekosten van het VTH-pakket en de nieuwe ICT infrastructuur. In het AB van 20 december 2017 is besloten de eenmalige implementatiekosten te dekken uit de Algemene Reserve waarbij de onttrekking plaatsvindt bij de jaarrekening.
Lagere wagenpark	23.223	Besparing op leasevoertuigen wegens het verlengen van het huidige leasecontract met een jaar.
Lagere onvoorzien	30.685	Onvoorzien is aangewend voor de PROOF advieskosten i.v.m. het geschil Flevoland en de daaruit vloeiende actualisatie van de GR.
Hogere overige lasten	-3.572	Overige onderschrijvingen van budgetten hebben grotendeels te maken met het indexeren van de diensten door de leveranciers. Het volume van afgenomen diensten is niet toegenomen.
Lagere directe productiekosten Flevoland	73.646	Besparing op directe productiekosten door lagere legesopbrengsten en lagere kosten voor beheer grondwatermeetnet.
Hogere directe productiekosten Gooise Meren	-4.335	Hogere uitgaven hebben te maken met de juridische kosten voor het KNSF terrein.
Lagere directe productiekosten Noord-Holland	998	Kleine besparing door minder publicaties.
Lagere lasten subsidies	-10.451	Hogere IOV-subsidiebedrag ontvangen en ingezet voor het project.
Lagere innovatieprojecten	188.670	De looptijd van de innovatieprojecten loopt door de jaarschijf heen en kent eigen pieken en dalen in de uitgaven met als gevolg dat de uitgaven in 2018 lager zijn uitgevallen dan geraamd.
Totaal	€ -57.912	Verschil ten opzichte van de begroting

Het resultaat uit de subsidies en reservemutaties is nihil. Op de directe productiebudgetten is het positief resultaat van € 70.309 behaald.

Een nadere analyse van de verschillen is opgenomen onder B.3.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over 2018.

A.1.4 Algemene dekkingsmiddelen

De uitgaven van de OFGV worden gedekt door de bijdragen van 15 deelnemende partijen. In 2018 zijn daarnaast extra inkomsten ontvangen. Het gaat om subsidies van de deelnemende provincies, bijdragen aan de OFGV voor georganiseerde opleidingen, opbrengsten van meerwerk opdrachten voor de deelnemers en positieve afwikkelingsverschillen. Daarnaast heeft in 2018 een onttrekking aan de bestemmingsreserve innovatie en ontwikkeling voor innovatieve projecten plaatsgevonden. De volledige baten staan in onderstaand schema.

BATEN	Realisatie 2018	Begroting na wijziging	Begroting voor wijziging	Vershil realisatie en begroting	Realisatie 2017
1 BIJDAGEN DEELNEMERS	€ 11.269.615	€ 11.269.615	€ 11.178.299	€ -	€ 11.314.093
2 ANDERE BIJDAGEN	€ 1.032.894	€ 451.446	€ 498.345	€ -581.448	€ 1.063.285
3 MUTATIE RESERVES	€ 240.262	€ 428.932	€ -	€ 188.670	€ 230.365
Totaal baten	€ 12.542.771	€ 12.149.993	€ 11.676.644	€ -392.778	€ 12.607.743

De OFGV kent geen algemene uitkering of overige uitkeringen. In de jaarrekening zijn geen baten van de financieringsfunctie verantwoord zoals renteopbrengst of dividend. Dit omdat de OFGV geen uitzettingen heeft. De OFGV is BTW ondernemer en kent geen BTW Compensatie Fonds. Alle baten en lasten zijn exclusief BTW verantwoord.

A.1.5 Overzicht overhead

De specificatie van de overhead is als volgt:

Specificatie overhead	Realisatie 2018	Begroting na wijziging	Begroting voor wijziging
Personele lasten overhead personeel	1.666.238	2.012.828	2.012.828
Overige personeelskosten	939.857	843.215	836.519
Afschrijvingen	130.449	178.800	178.800
Facilitair	680.766	724.880	715.400
ICT	632.240	536.936	536.936
Financiën	26.375	25.000	25.000
Totaal	4.075.925	4.321.659	4.305.483

Percentage personele overhead	Realisatie 2018	Begroting na wijziging	Begroting voor wijziging
Personele lasten overhead personeel	1.666.238	2.012.828	2.012.828
Personele lasten direct personeel	7.468.465	6.885.606	6.810.466
% personele overhead	18,2%	22,6%	22,8%

De personele overhead mag maximaal 24% bedragen. De OFGV blijft hier onder. Voor de jaarrekening 2018 is opnieuw gekeken naar functieomschrijvingen en feitelijke werkzaamheden van een aantal medewerkers. Dat heeft geleid tot een scherpere toerekening van functionarissen aan een bepaalde categorie (met inachtneming van de definities uit het BBV). Daardoor valt het percentage voor overhead lager uit dan in de begroting.

A.1.6 Bedrag heffing vennootschapsbelasting

De OFGV heeft met de Belastingdienst afspraken gemaakt over de vennootschapsbelasting voor overheden (Vpb). Het resultaat hiervan is dat bijna alle taken vrijgesteld zijn van Vpb en dat omgevingsdiensten mogelijkheden hebben om hun "commerciële winst" te beperken. Alvorens het rekeningresultaat te bepalen, vond een controle plaats op de opbrengsten en kosten van niet-wettelijke taken in het kader van de Vennootschapsbelasting.

De activiteiten die eventueel in aanmerking kunnen komen in 2018 bij de OFGV zijn opleidingen. De inkomsten gegenereerd met het verzorgen van opleidingen voor derden (uitsluitend andere overheidsorganisaties) bedragen € 151.095. De uitgaven bedragen € 116.928 en zijn exclusief de uren van het interne personeel. Het positief verschil tussen kosten en opbrengsten bedraagt € 34.167 en is te beschouwen als een bijdrage ter dekking van de uren van het interne personeel.

In 2018 heeft de OFGV geen winst behaald met de activiteiten die eventueel als "commerciële" kunnen worden aangemerkt. Hierdoor hoeft er geen Vpb aangifte te worden gedaan.

A.1.7 Onvoorzien

De begrotingspost onvoorzien was bedoeld om onvoorziene uitgaven op het gebied van bedrijfsvoering te dekken. Het budget is aangewend voor het juridisch advies voor het geschil met Flevoland inclusief daaruit voortvloeiende aanpassingen in de Gemeenschappelijke Regeling en de accountantskosten ter voorbereiding op het gesprek met de accountant van de gemeente Hilversum. Er was verder in 2018 geen ander risico waarvoor dekking uit het budget onvoorzien nodig was, hierdoor resteert € 30.685.

LASTEN		Realisatie 2018	Begroting na wijziging	Begroting voor wijziging	Verschil realisatie en begroting	Realisatie 2017
5	ONVOORZIEN					
5.1	Onvoorzien	€ 19.315	€ 50.000	€ 50.000	€ 30.685	€ 43.548

A.2 Paragrafen

A.2.1 Lokale heffingen

De OFGV is niet bevoegd om lokale belastingen, zoals grondwaterheffing of nazorgheffing op te leggen. Deze bevoegdheid ligt bij de gemeenten en provincies.

De OFGV heeft leges opgelegd voor grondwater- en ontgrondingenvergunningen binnen de provincie Flevoland. Het legestartief is bepaald door Provinciale Staten van Flevoland. De totale legesopbrengst in 2018 bedroeg € 85.800. Deze is gesaldeerd verwerkt in de directe productiekosten Flevoland.

A.2.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen is enerzijds de relatie tussen de risico's waarvoor geen specifieke maatregelen zijn getroffen, en anderzijds de capaciteit van middelen en mogelijkheden (weerstandscapaciteit) die de organisatie heeft om niet begrote kosten op te vangen anderzijds. Het beleid over het weerstandsvermogen is door het AB vastgesteld middels de Nota Weerstandsvermogen en Risicomanagement. Deze nota is in 2015 geüpdated. Het beleid bevat het risicoprofiel van de OFGV, het doel en de hoogte van de Algemene Reserve en overig weerstandsvermogen en de methode voor het kwantificeren van risico's.

Risicobeleid

Risicoprofiel

Het risicoprofiel is de hoeveelheid risico's die een organisatie kan of wenst te accepteren. Het AB heeft besloten dat de ratio tussen beschikbare en benodigde weerstandscapaciteit minimaal 1,0 moet zijn. De gekwantificeerde risico's mogen samen niet hoger zijn dan de beschikbare middelen in de weerstandscapaciteit.

Weerstandsvermogen

Tot de weerstandscapaciteit worden de volgende bestanddelen gerekend:

Bestanddeel	Incidentele Weerstandscapaciteit	Structurele weerstandscapaciteit
Algemene Reserve	X	
Bestemmingsreserves	X	
Onvoorzien		X
Begrotingsruimte		X
Stille reserves	X	
Kostenreductie (bezuinigingen)	X	

De Algemene Reserve is specifiek bedoeld als buffer om fluctuaties in de exploitatie en onverwachte tegenvallers in de toekomst op te kunnen vangen. Het rekeningresultaat wordt met de Algemene Reserve verrekend. Wanneer de maximale hoogte van 5% van het begrotingstotaal wordt overschreden, wordt in het voorstel tot resultaatbestemming een voorstel gedaan tot bestemming van dat meerdere.

Bestemmingsreserves en voorzieningen dienen ter dekking van substantiële risico's respectievelijk voorziene uitgaven die verstoring werken op het begrotingsevenwicht. Een bestemmingsreserve of voorziening heeft een concreet doel. Het gaat om bestedingen voor niet-reguliere taken. Zodra het doel is gerealiseerd wordt de reserve of voorziening opgeheven. Het instellen van een bestemmingsreserve of voorziening gaat gepaard met spelregels over het bestedingsdoel, de verwachte looptijd en een boven- en ondergrens van

de hoogte van de reserve of voorziening.

De begrotingspost onvoorzien is bedoeld om onvoorziene uitgaven op het gebied van bedrijfsvoering te dekken. Samen met ruimte in de begroting zijn dit structurele (jaarlijks terugkomende) onderdelen van de weerstandscapaciteit.

Soorten risico's

De OFGV onderscheidt operationele, tactische en strategische risico's. Operationele risico's zijn risico's in de financiële bedrijfsvoering die binnen de AO/IC van beheersmaatregelen zijn voorzien. Tactische risico's zijn risico's in de operationele processen zoals imagoschade, informatiebeveiliging en aansprakelijkheid. Beheersmaatregelen hiervoor zijn onder andere het uitvoeren van integriteitsbeleid, informatiebeveiligingsbeleid en het afsluiten van verzekeringen.

Kenmerkend aan strategische risico's is dat er sprake is van niet of nauwelijks beïnvloedbare (externe) risico's. Meestal is de kans dat het risico zich voordoet klein, terwijl de financiële gevolgen groot kunnen zijn. De OFGV verstaat onder strategische risico's onder meer:

1. Exploitatieverlies door kostenstijging;
2. Exploitatieverlies door opbrengstendaling;
3. Schaalnadeel door vermindering van taken;
4. Productiviteitsverlies door ziekteverzuim;
5. Productiviteitsverlies door inefficiëntie.

Risicokwantificatie

De risico's met een ingeschatte waarde van € 50.000 en hoger worden benoemd en opgenomen in een risicoregister. Kleinere risico's worden geacht onderdeel te zijn van reguliere bedrijfsvoering. Per risico worden de beheersmaatregelen geformuleerd en uitgevoerd. Dit zodat de kans op het risico (hoe vaak komt het voor) en de impact van het risico (welk bedrag er mee gemoeid is) worden verkleind. De vermenigvuldiging van de wegingsfactoren voor kans en impact levert de kwantificatie van het risico op. Dit is het benodigd weerstandsvermogen voor het risico.

De tabel op de volgende pagina bevat het totaaloverzicht van alle risico's met hun wegingsfactoren voor kans en impact. De tabel bevat de optelsom van de benodigde weerstandscapaciteit.

Stand benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit 31-12-2018 inclusief verloop

De weerstandscapaciteit van de OFGV bestaat uit de algemene reserve, overige doelreserves en het budget onvoorzien. De algemene reserve en het budget onvoorzien vormen samen de zogenoemde vrije weerstandscapaciteit. De bestemmingsreserve innovatie en ontwikkeling behoren tot de zogenaamde niet vrije weerstandscapaciteit. Van deze reserve is het doel van tevoren vastgesteld.

Voor de bestemmingsreserve innovatie en ontwikkeling heeft het AB in juni 2017 spelregels vastgesteld. Deze bepalen dat de reserve een plafond van maximaal € 300.000 heeft met als peildatum 31 december. Als op 31 december blijkt dat het plafond van € 300.000 wordt overschreden, wordt het meerdere (niet bestemde middelen) alsnog direct uitbetaald aan de deelnemers zoals het geval was op 31-12-2017. Dat is overigens niet het geval op 31-12-2018 aangezien de middelen zijn bestemd.

In hoofdstuk B.3.3 is inhoudelijke informatie te vinden over de door het bestuur goedgekeurde innovatieprojecten.

Aanwezige weerstandscapaciteit		Saldo 2018
Vrije weerstandscapaciteit		
Algemene Reserve		€ 575.000
Bij: dotatie Algemene Reserve vanuit de resultaatbestemming		€ 44.000
Onvoorzien		€ 50.000
Af: uitgave onvoorzien		-€ 19.315
Totaal vrije weerstandscapaciteit		€ 649.685
Niet vrije weerstandscapaciteit		
Doelreserve Frictiekosten		€ 13.170
Af: terugbetaling doelreserve Frictiekosten		-€ 13.170
Bestemmingsreserve innovatie en ontwikkeling		€ 537.884
Af: terugbetaling partners boven onbestemd 300.000 op 31-12		-€ 237.884
Af: uitgaven 2018		-€ 240.262
Bij: doteren vanuit de resultaatbestemming 2017		€ 548.934
Totaal niet vrije weerstandscapaciteit		€ 608.672

De vrij beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt € 649.685. De benodigde weerstandscapaciteit komt uit op € 768.750. De verhouding daartussen is 0,85 wat betekent dat de beschikbare weerstandscapaciteit matig is voor de gesignaleerde risico's. Indien er risico zich voordoet waardoor een dekking hoger dan 0.85 nodig zal zijn, wordt het opgevangen door de deelnemende partijen. Ook mede gelet op de positieve ervaring van de afgelopen jaren vindt het bestuur de verhouding van 0.85 acceptabel en ziet geen noodzaak tot aanvulling van de Algemene Reserve.

Tabel risico's en benodigd weerstandsvermogen

In de begroting zijn de belangrijkste (financiële) risico's voor de OFGV vermeld. In deze jaarstukken is het vernieuwde model voor risicobeoordeling en -kwantificering gehanteerd. Dit is aanbevolen door het Ministerie van BZK. Zie hiervoor de Nota Weerstandsvermogen en Risicomanagement 2015. Op de volgende pagina's is de stand van zaken weergegeven.

Omschrijving risico	Effect	Beheersmaatregel	Financieel	Klasse Impact	Wegingsfactor Impact	Klasse Frequentie	Wegingsfactor Frequentie	Benodigde weerstandscapaciteit
Indexering kosten	Exploitatieverlies	Kostenbesparing inkoop Vacatures niet invullen	€ 419.410	4	€ 625.000	4	0,75	€ 468.750
Omvang takenpakket	Schaalnadeel	Frictiekosten voor partner Flexibele schil	€ 0					
Taakuitvoering	Productiviteitsverlies	Uniforme uitvoering in PDC	€ 161.414	3	€ 175.000	3	0,50	€ 87.500
Opbrengsten	Exploitatieverlies	Businessplan opleidingscentrum Inzicht uitvoering takenpakket Wet- en regelgeving volgen	€ 298.345	4	€ 625.000	2	0,20	€ 125.000
Ziekteverzuim	Productiviteitsverlies	Verzuimbeleid Flexibele schil	€ 153.376	3	€ 175.000	3	0,50	€ 87.500
Totaal benodigde weerstandscapaciteit								€ 768.750

Klasse/Impact	Financieel	Wegingsfactor
1	< 50.000	€ 25.000
2	50.001 – 100.000	€ 75.000
3	100.001 – 250.000	€ 175.000
4	250.001 – 1.000.000	€ 625.000
5	> 1.000.000	€ 1.000.000

Klasse/Frequentie	Kans	Wegingsfactor
1	1 keer per 10 jaar of minder	0,10
2	1 keer per 5-10 jaar	0,20
3	1 keer per 2-5 jaar	0,50
4	1 keer per 1-2 jaar	0,75
5	1 keer per jaar of meer	1,00

Classificatie	Weerstandsvermogen	Beoordeling
A	>2	Uitstekend
B	1,4>x<2,0	Ruim voldoende
C	1,0>x<1,4	Voldoende
D	0,8>x<1,0	Matig
E	0,6>x<0,8	Onvoldoende
F	<0,6	Ruim onvoldoende

1. Indexering

Als gevolg van het niet indexeren van de budgetten tot en met 2018 blijft het indexeringsrisico, met als effect exploitatieverlies, hoog. De krapte op de arbeidsmarkt en de loonstijging doorgevoerd bij de laatste cao afspraken (2017-2019) verhoogt de kans op dit risico. De indexatie van de begroting 2019 verlaagt de kans op dit risico. Voor het weerstandsvermogen bestaat er mogelijk een risico dat de indexatie te laag is. Het bedrag van de kostenstijging in 2018 is gebaseerd op 3.79% stijging in totaal. Dit percentage is het verschil tussen 6.86% accres vanuit meicirculaire 2018 (die niet is doorgevoerd in de begroting 2018) en 3.07% indexpercentage waarmee de begroting 2019 is verhoogd (die wel is doorgevoerd in de begroting 2019). Op basis van het begrotingstotaal van € 11,1 mln (begroting 2018 exclusief eenmalige reservemutaties, subsidies en directe productiekosten) loopt de OFGV een risico van € 419.400.

Stand van zaken 31-12-2018

Nu de economie verder aantrekt wordt de krapte op de arbeidsmarkt steeds meer (financieel) voelbaar. Het is te merken in zowel de werving- en selectiekosten als in het moeilijk vinden van gekwalificeerd personeel. Vacatures blijven langer openstaan en daardoor wordt langer gebruik gemaakt van de (duurdere) flexibele schil. De OFGV zet meer in op arbeidsmarktcommunicatie en traineeprogramma's om te zorgen voor (toekomstig) gekwalificeerd personeel. Deze maatregelen zijn noodzakelijk, maar leiden op korte termijn niet tot een kostenbesparing. Het risico blijft hoog.

2. Omvang takenpakket

Het AB heeft besloten dat de kosten van een taakwijziging als gevolg van een kleinere of grotere opdracht voor rekening van de veroorzakende deelnemer komen. Er werd van uitgegaan dat hierdoor geen weerstandsvermogen bij de OFGV nodig is. Inmiddels is gebleken dat de gemaakte afspraken in het AB dit risico niet afdekken. Met de voorgenomen actualisering van de GR wordt onder andere beoogd dit alsnog afdoende te regelen. Zolang dit nog niet formeel is afgerond loopt de OFGV een risico.

Stand van zaken 31-12-2018

Er wordt gewerkt aan de actualisatie van de GR waarbij de verwachting is dat deze in het najaar van 2019 formeel wordt vastgesteld. Overeenkomstig de huidige spelregels dient een wijziging van de omvang van taken door de deelnemer tenminste één jaar van tevoren te worden aangegeven. Daarvan is op dit moment geen sprake. Dit betekent dat het risico voor zowel 2018 als voor 2019 op dit punt nihil is.

3. Eisen aan de taakuitvoering

De begroting is gebaseerd op een uniforme VTH-procesgang. Afwijkende situaties per deelnemer (zoals het niet digitaal aanleveren van dossiers of het stellen van afwijkende eisen) kunnen de efficiencydoelstellingen onder druk zetten. De tegenvallende efficiency wordt geschat op 2% van de loonsom en komt uit op € 161.400.

Stand van zaken 31-12-2018

In de Producten en Diensten Catalogus (PDC) worden standaard producten en diensten aangeboden die voor alle deelnemers gelijk zijn. Afwijkende eisen zijn toegestaan, maar worden apart bepaald. Door deze beheersmaatregel neemt de kans op het risico af.

4. Opbrengsten

In de begroting 2018 is de taakstellende bezuiniging aan de inkomstenkant van de begroting opgenomen. De OFGV blijft steeds meer inkomsten genereren door meer taken voor de

deelnemers uit te voeren. Ook het organiseren van cursussen en trainingen voor andere overheden zorgt voor extra inkomsten c.q. levert profijt op voor de eigen opleidingsbehoeften. Het risicobedrag is ter grootte van de openstaande taakstelling in 2018 € 298.300.

Stand van zaken 31-12-2018

De omschrijving van het basistakenpakket in de wet VTH is van invloed op de taken die de deelnemende partijen door de OFGV laten uitvoeren. Met diverse deelnemers vinden gesprekken plaats over uitbreiding van het takenpakket. Er is een zichtbare stijging in het aantal meerwerkopdrachten die de deelnemende partijen aan de OFGV toevertrouwen. De meeste opdrachten hebben betrekking op asbest (gemeenten Hilversum en Huizen) en energie. Daarnaast leveren de activiteiten van het Kenniscentrum extra inkomsten op.

5. Ziekteverzuim

In de begroting is een budget opgenomen van 1% van de salarissom voor inhuur ter vervanging van langdurig zieken. In geval van een hoger ziekteverzuim is er sprake van productiviteitsverlies. Het risicobedrag is bepaald op 3% van de salarissom minus het beschikbare inhuurbudget en bedraagt € 153.400.

Stand van zaken 31-12-2018

Door aandacht te blijven besteden aan kort verzuim (onder andere door het voeren van frequent verzuimgesprekken, trainingen, het verzorgen van informatie over gezondheid en vitaliteit en het focussen op wat de medewerker nog wél kan bij ziekte) heeft het ziekteverzuim in 2018 weinig invloed gehad op de taakuitvoering. Bij langdurig verzuim wordt de wet poortwachter nauwkeurig uitgevoerd. Er blijft contact tussen medewerkers en organisatie en is er begeleiding van bedrijfsarts en eventueel andere ondersteuners. De taken zijn overgenomen door collega's en er is extra ingehuurd. Het ziekteverzuim percentage in 2018 bedroeg 6,85%. Het risico blijft laag door enerzijds omdat veel aandacht wordt geschonken aan zowel kort als lang verzuim. En anderzijds omdat het reguliere risico van verzuim is afgedekt binnen de normale bedrijfsvoering.

Kengetallen

De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing bevat vanaf 2015 en op basis van nieuwe verantwoordingsregels vijf financiële kengetallen. De berekenwijze van de kengetallen is vastgelegd in een ministeriële regeling. Mede op basis van deze kengetallen dient de paragraaf een analyse te geven van de financiële positie van de organisatie. De indicatoren zijn een grofmazig instrument om een uitspraak te kunnen doen over de financiële positie van een organisatie.

Kengetallen	Indicatoren OFGV		
	Realisatie 2017	Begroting 2018	Realisatie 2018
Netto schuld quote	-8%	-1%	-4%
Netto schuld quote gecorrigeerd voor alle leningen	-8%	-1%	-4%
Solvabiliteitsratio	29%	22%	26%
Grondexploitatie	nvt	nvt	nvt
Structurele exploitatieruimte	1%	-3%	-3%
Belastingcapaciteit	nvt	nvt	nvt

Netto schuld quote en netto schuld quote gecorrigeerd voor alle leningen

De netto schuld quote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de OFGV ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. De tabel presenteert hiernaast ook de schuldquote gecorrigeerd voor de leningen die de OFGV heeft uitstaan (deze middelen vloeien

immers op termijn terug). Omdat bij de OFGV de bezittingen groter zijn dan de schuldenlast, ontstaat een negatieve schuld quote. Op beide indicatoren scoort de OFGV goed, omdat de OFGV geen leningen heeft en dus ook geen rente en aflossingen betaalt.

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft de mate aan waarin de bezittingen (balanstotaal) zijn gefinancierd uit eigen middelen (eigen vermogen). Dit geeft inzicht in de mate waarin de OFGV in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. De OFGV scoort voor 2018 26% op deze indicator. Volgens de VNG-norm is 50% een gezonde indicator, dat wil zeggen dat de helft van de balans uit eigen middelen bestaat. De OFGV scoort lager omdat de OFGV conform het door het AB vastgestelde risicobeleid beperkt is in het aanhouden van reserves.

Grondexploitatie

Het financiële kengetal 'grondexploitatie' geeft aan hoe groot de investeringen in grondposities (boekwaarde) zijn ten opzichte van de jaarlijkse baten. Deze indicator is niet van toepassing omdat de OFGV geen grondposities heeft.

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting en jaarrekening wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Bij incidentele lasten of baten gaat het om eenmalige zaken die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. Voorbeelden van structurele baten zijn de partnerbijdragen. Bij structurele lasten zijn dat bijvoorbeeld de personeelslasten en kapitaallasten. Wanneer de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten, dan is de organisatie meer flexibel dan wanneer deze gelijk zijn. De indicator 'structurele exploitatieruimte' geeft aan hoe groot de structurele vrije ruimte is. Dit laat zien in hoeverre de OFGV in staat is om structurele tegenvallers op te vangen. Volgens de VNG-norm is 0,6% een gezonde indicator, dat wil zeggen dat er structureel 'geld over' is. De OFGV scoort negatief omdat de bijdragen van de deelnemende partijen lager zijn dan de structurele uitgaven. Dit wordt veroorzaakt door de bezuinigingstaakstelling.

Belastingcapaciteit

Het financiële kengetal 'belastingcapaciteit' geeft aan hoe belastingtarieven zich verhouden tot het landelijk gemiddelde. Deze indicator is niet van toepassing omdat de OFGV geen belastingen heft.

A.2.3 Onderhoud kapitaalgoederen

De paragraaf onderhoud kapitaalgoederen bevat op grond van het BBV in ieder geval de volgende kapitaalgoederen: wegen, riolering, water, groen en gebouwen. Voor de OFGV is geen van deze onderdelen van toepassing. Het gebouw waarin de OFGV is gevestigd, is gehuurd. In de toelichting op de balans in paragraaf B.3.2 is een overzicht van de investeringen opgenomen. Het betreffen investeringen met economisch nut in meubilair/inventaris, ICT, de verbouwingskosten van het gehuurde pand en investeringen in handhavingsschepen. Voor deze investeringen wordt een onderhoudsplan opgesteld.

A.2.4 Financiering

In de financieringsparagraaf worden conform de Wet FIDO (Wet Financiering Decentrale Overheden) de ontwikkelingen weergegeven met betrekking tot de kasgeldlimiet, de renterisiconorm, de toe- en/of afname van geldleningen of uitzettingen en het verdere beleid ten aanzien van treasury.

Treasurystatuut

De randvoorwaarden waarbinnen de treasury zich kan en mag bewegen zijn geformuleerd in het treasurystatuut. Het treasurystatuut voldoet aan wettelijke kaders zoals gesteld door de Wet FIDO en RUDDO (Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden) en het wettelijk verplichte schatkistbankieren.

Risicobeheer financieringsportefeuille

In de onderstaande tabel zijn zowel de risico's van de financieringsportefeuille weergegeven als de realisatie in 2018.

Risico	Omschrijving	Realisatie
Koersrisico	Het beheersen van de risico's die voortvloeien uit de mogelijkheid dat de financiële activa van de organisatie in waarde verminderen door negatieve koersontwikkelingen.	De OFGV bezit geen derivaten, daardoor is er geen sprake van koersrisico.
Valutarisico	Het beheersen van risico's die voortvloeien uit de mogelijkheid dat op een bepaald moment de waarde van de vreemde valutastromen, uitgedrukt in eigen valuta, afwijkt van hetgeen verwacht werd op het beslissingsmoment.	De OFGV bezit geen vreemde valuta, daardoor is er geen sprake van valutarisico.
Rente risiconorm	Het beperken van de financiering met langlopende geldleningen tot een maximum van 20% van het begrotingstotaal.	De OFGV heeft geen langlopende leningen, daardoor is er geen sprake van renterisico.
Kasgeldlimiet	Het beperken van de financiering met (duurdere) kortlopende geldleningen tot een maximum van 8,2% van het begrotingstotaal.	De OFGV heeft geen kortlopende leningen, daardoor wordt de kasgeldlimiet niet overschreden.

Financieringssystematiek

De bijdragen van de deelnemende partijen met ingang van 2018 zijn berekend op basis van de Kostprijsystematiek (100%) conform het AB besluit van 28 juni 2017 waarbij de bijdrage voor de jaren 2018-2020 vastligt. Met de KPS wordt de kostenverdeling tussen de deelnemende partijen in overeenstemming gebracht met de werkzaamheden die voor de verschillende partijen worden uitgevoerd. De gevolgen van de invoering van de KPS op de onderlinge verdeling van de bijdragen van de deelnemende partijen zijn in 2018 met 50% gemitigeerd.

De afspraken rondom facturatie zijn niet gewijzigd. De OFGV heeft in 2018 de vastgestelde bijdrage van zijn deelnemers conform KPS (inclusief mitigatie 50% voor 2018) per kwartaal gefactureerd middels voorschotnota's. Deze voorschotnota's zijn steeds een maand voor aanvang van het kwartaal aan de deelnemers verzonden.

A.2.5 Bedrijfsvoering

Door de aantrekkende economie heeft de OFGV te maken met een hogere uitstroom van personeel en daarmee vaak samenhangende vacatures. Ook de toename in taken op onder andere asbest leidt tot wervingsvraagstukken. Arbeidsmarktcommunicatie en werving en selectie wordt daarmee in toenemende mate het speerpunt van HRM.

De OFGV heeft de vereiste maatregelen doorgevoerd om aan de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) te voldoen.

Anticiperend op de inwerkingtreding van een Europese Richtlijn over e-facturatie begin 2019

zijn de nodige aanpassingen doorgevoerd in het financieel systeem.

De digitale registraties van zaken en documenten zijn op orde gebracht. Voor enkele deelnemende partijen publiceert de OFGV nu advertenties digitaal via overheid.nl.

In augustus zijn de aanbestedingen voor het VTH-pakket en voor de ICT infrastructuur 2018 afgerond. De laatste maanden van 2018 stonden in het teken van de implementaties van het VTH-pakket en de ICT infrastructuur:

- In het VTH-pakket PowerBrowser van Genetics zijn onder andere de werkprocessen, documentsoorten en archieftermijnen ingericht. Hiervoor zijn de landelijke standaarden gehanteerd zoals de gemeenschappelijke zaaktypecatalogus van "aan de slag met de Omgevingswet". Doel hiervan is het gebruiken van één standaard taal waarin bevoegde gezagen en uitvoeringsorganisaties met elkaar zaakgericht samenwerken en communiceren. Ook zijn in PowerBrowser de OFGV-specifieke briefsjablonen en digitale checklists ingericht. Daarnaast is de migratie van locatiegegevens, zaakinformatie en documenten voorbereid. De migratie vindt plaats in februari 2019.
- De implementatie van de vernieuwde ICT-infrastructuur en kantoorautomatisering heeft grotendeels in het laatste kwartaal van 2018 plaatsgevonden. De hardware waaronder computers, servers en wifipunten is eind van het jaar vervangen. Met de implementatie van Windows 10 en Office 365 heeft de OFGV een verbeterstap gezet in mobiel, flexibel en veilig digitaal werken.
- Naast de technische werkzaamheden is uitgebreid aandacht besteed aan communicatie met de medewerkers en het organiseren van inhoudelijke opleidingen. Dit heeft de veranderbereidheid van de medewerkers vergroot.

A.2.6 Verbonden partijen

De gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek (OFGV) is een samenwerkingsverband tussen de gemeenten Almere, Blaricum, Dronten, Gooise Meren, Hilversum, Huizen, Laren, Lelystad, Noordoostpolder, Urk, Weesp, Wijdemeren en Zeewolde, de provincie Flevoland en de provincie Noord-Holland.

De OFGV had in 2018 geen verbonden partijen.

A.2.7 Grondbeleid

Het grondbeleid omvat het gehele instrumentarium dat een gemeente of provincie ter beschikking staat om de vastgestelde ruimtelijke en deels ook economische doelstellingen te realiseren. De OFGV is niet bevoegd om een (eigen) grondbeleid op te stellen.

A.2.8 Rechtmatigheid

De OFGV heeft zijn bedrijfsvoeringsprocessen op het gebied van financiën, inkoop en HRM beschreven in een Administratieve Organisatie. In de processen zijn beheersmaatregelen opgenomen om mogelijke risico's te ondervangen. Jaarlijks worden deze processen geëvalueerd en wordt de Administratieve Organisatie geüpdatet. Gedurende 2018 zijn de interne controles uitgevoerd die beschreven zijn in het Interne Controle Plan. Daaruit is gebleken dat de processen worden gevolgd.

Bij de interimcontrole in 2018 heeft de accountant Baker Tilly voor het tweede jaar op rij opgemerkt dat de interne beheersing van een hoog niveau is en dat de aanwezige risico's tijdig worden opgemerkt en ondervangen. De accountant heeft slechts één bevinding gedaan. Dit betreft de onafhankelijkheid van de applicatiebeheerders in Afas (systeem voor financiële administratie). De accountant stelt vast dat veel rechten en verantwoordelijkheden geconcentreerd aanwezig zijn bij één persoon maar concludeert ook dat er sprake is van

voldoende controletechnische functiescheiding en interne beheersingsmaatregelen. Overigens is de wijze waarop het applicatiebeheer van Afas is belegd een bewuste keuze van de organisatie geweest.

B. Jaarrekening 2018

B.1 Balans

ACTIVA		31-12-2018	31-12-2017
Investerings met een economisch nut	1.076.408		1.038.598
MATERIELE VASTE ACTIVA		1.076.408	1.038.598
TOTAAL VASTE ACTIVA		€ 1.076.408	€ 1.038.598
Vorderingen op openbare lichamen	2.367.211		2.958.752
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	2.230.826		1.864.645
Overige vorderingen	-		-
UITZETTINGEN MET EEN RENTETYPISCHE LOOPTIJD KORTER DAN ÉÉN JAAR		4.598.036	4.823.397
Banksaldi	199.987		200.000
LIQUIDE MIDDELEN		199.987	200.000
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	32.546		27.398
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	90.384		255.614
OVERLOPENDE ACTIVA		122.930	283.012
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA		€ 4.920.953	€ 5.306.409
TOTAAL ACTIVA		€ 5.997.361	€ 6.345.007
PASSIVA		31-12-2018	31-12-2017
Algemene reserve	619.000		575.000
Bestemmingsreserves	608.672		551.054
Resultaat reguliere budgetten	-		106.459
Resultaat directe productiekosten	70.309		73.752
Overig resultaat	264.558		548.934
Cumulatief resultaat	334.866		729.145
EIGEN VERMOGEN		1.562.537	1.855.199
TOTAAL VASTE PASSIVA		€ 1.562.537	€ 1.855.199
Overige schulden	171.367		512.821
NETTO-VLOTTENDE SCHULDEN MET EEN RENTETYPISCHE LOOPTIJD KORTER DAN ÉÉN JAAR		171.367	512.821
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	1.410.114		1.098.734
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	-		851
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	2.853.344		2.877.401
OVERLOPENDE PASSIVA		4.263.458	3.976.986
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA		€ 4.434.824	€ 4.489.808
TOTAAL PASSIVA		€ 5.997.361	€ 6.345.007

B.2 Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het begrotingsjaar

LASTEN	Realisatie 2018	Begroting na wijziging	Begroting voor wijziging	Verschil realisatie en begroting	Realisatie 2017
1 PERSONEEL					
1.1a Salarissen	€ 8.411.949	€ 8.070.689	€ 8.791.293	€ -341.260	€ 7.809.526
1.1b Samenwerking bedrijfsvoering	€ 85.960	€ 89.000	€ -	€ 3.040	€ 84.919
1.1c Flexibele schil	€ 527.188	€ 650.000	€ 30.000	€ 122.812	€ 630.825
1.1d Inhuur bij ziekte	€ 109.605	€ 88.745	€ 88.001	€ -20.860	€ 77.909
Subtotaal personeel	€ 9.134.702	€ 8.898.434	€ 8.909.294	€ -236.268	€ 8.603.179
1.2 Opleidingskosten	€ 417.385	€ 338.699	€ 334.979	€ -78.686	€ 431.096
1.3 Algemene personeelskosten	€ 436.639	€ 439.516	€ 436.540	€ 2.877	€ 441.423
1.4 Frictiekosten vertrek personeel	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 178.458
3 KAPITAALLASTEN					
3.1 Afschrijving ICT	€ 60.612	€ 108.000	€ 108.000	€ 47.388	€ 68.866
3.2 Afschrijving Meubilair	€ 30.018	€ 30.000	€ 30.000	€ -18	€ 30.018
3.3 Afschrijving Verbouwing	€ 39.819	€ 40.800	€ 40.800	€ 981	€ 39.819
4 INDIRECTE KOSTEN					
4.1 Huur en services	€ 310.142	€ 312.500	€ 305.000	€ 2.358	€ 271.140
4.2 Overige huisvestingskosten	€ 119.726	€ 122.500	€ 130.000	€ 2.774	€ 158.427
4.3 Informatiemanagement	€ 739.551	€ 644.247	€ 644.247	€ -95.304	€ 633.663
4.4 Wagenpark	€ 86.777	€ 110.000	€ 110.000	€ 23.223	€ 89.217
4.5 Diverse kosten	€ 164.121	€ 179.880	€ 170.400	€ 15.759	€ 172.125
4.6 Accountant	€ 26.375	€ 25.000	€ 25.000	€ -1.375	€ 27.300
4.7 HRM	€ 85.834	€ 65.000	€ 65.000	€ -20.834	€ 69.028
5 ONVOORZIEN					
5.1 Onvoorzien	€ 19.315	€ 50.000	€ 50.000	€ 30.685	€ 43.548
5.2 Taakstelling afname taken Flevoland	€ -	€ -	€ -86.000	€ -	€ 118.392
Subtotaal	€ 11.671.016	€ 11.364.576	€ 11.273.260	€ -306.440	€ 11.375.699
6 DIRECTE PRODUCTIEKOSTEN					
6.1 Directe productiekosten Flevoland	€ 109.154	€ 182.800	€ 182.800	€ 73.646	€ 122.116
6.2 Directe productiekosten Almere	€ 1.200	€ 1.200	€ 1.200	€ -	€ 1.200
6.3 Directe productiekosten Gooise Meren	€ 15.919	€ 11.584	€ 11.584	€ -4.335	€ -
6.4 Directe productiekosten Noord-Holland	€ 6.803	€ 7.800	€ 7.800	€ 998	€ 6.316
7 OVERIGE KOSTEN					
7.1 BSBm	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 27.577
7.2 Omgevingsveiligheid	€ 163.552	€ 153.101	€ -	€ -10.451	€ 141.867
7.3 Energiebesparing	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 87.000
7.5 Diverse subsidies	€ -	€ -	€ 200.000	€ -	€ -
7.8 Diverse innovatieprojecten	€ 114.600	€ 428.932	€ -	€ 314.332	€ -
7.7 Eenm. terugtrekken taken Flevoland	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 64.917
7.9 Innovatieproject Project X	€ 68.940	€ -	€ -	€ -68.940	€ 31.907
7.10 Innovatieproject Duurzaam Erf	€ 17	€ -	€ -	€ -17	€ 20.000
7.11 Innovatieproject Bodeminformatie	€ 56.705	€ -	€ -	€ -56.705	€ -
Totaal	€ 12.207.905	€ 12.149.993	€ 11.676.644	€ -57.912	€ 11.878.599

BATEN	Realisatie 2018	Begroting na wijziging	Begroting voor wijziging	Verschil realisatie en begroting	Realisatie 2017
1 BIJDAGEN DEELNEMERS					
1.1 Almere	€ 861.968	€ 861.968	€ 1.001.482	€ -	€ 1.010.193
1.2 Lelystad	€ 1.448.497	€ 1.448.497	€ 1.348.361	€ -	€ 1.359.648
1.3 Zeewolde	€ 675.232	€ 675.232	€ 695.569	€ -	€ 702.028
1.4 Provincie Flevoland	€ 3.447.249	€ 3.447.249	€ 3.729.360	€ -	€ 3.778.539
1.5 Urk	€ 254.283	€ 254.283	€ 272.098	€ -	€ 274.538
1.6 Dronten	€ 797.362	€ 797.362	€ 728.365	€ -	€ 733.968
1.7 Noordoostpolder	€ 935.765	€ 935.765	€ 798.249	€ -	€ 803.108
1.8 Noord-Holland	€ 666.622	€ 666.622	€ 513.410	€ -	€ 517.352
1.9 Gooise Meren	€ 805.104	€ 805.104	€ 757.064	€ -	€ 787.504
1.10 Hilversum	€ 230.289	€ 230.289	€ 220.132	€ -	€ 221.911
1.11 Weesp	€ 351.542	€ 351.542	€ 375.388	€ -	€ 379.484
1.12 Huizen	€ 201.246	€ 201.246	€ 225.453	€ -	€ 227.589
1.13 Wijdemeeren	€ 391.225	€ 391.225	€ 366.593	€ -	€ 369.911
1.14 Blaricum	€ 97.046	€ 97.046	€ 58.710	€ -	€ 59.328
1.15 Laren	€ 106.187	€ 106.187	€ 88.065	€ -	€ 88.992
Subtotaal bijdragen deelnemers	€ 11.269.615	€ 11.269.615	€ 11.178.299	€ -	€ 11.314.093
2 ANDERE BIJDAGEN					
2.1 Rijksbijdrage BSB	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 27.577
2.3 Prov. bijdrage Omgevingsveiligheid	€ 163.552	€ 153.101	€ -	€ -10.451	€ 141.867
2.4 Rijksbijdrage Energiebesparing	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 87.000
2.6 Bijdrage bodemdata Noord-Holland	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 5.838
2.7 Bijdrage terugtrekken taken Flevoland	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 64.917
2.8 Detacheringsopbrengsten	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 24.512
2.9 Diverse subsidies	€ -	€ -	€ 200.000	€ -	€ -
2.10 Overige opbrengsten	€ 869.342	€ -	€ -	€ -869.342	€ 711.575
3 TAAKSTELLEDE INKOMSTEN					
3.1 Taakstelling	€ -	€ 298.345	€ 298.345	€ 298.345	€ -
Totaal	€ 12.302.509	€ 11.721.061	€ 11.676.644	€ -581.448	€ 12.377.378

	Realisatie 2018	Begroting na wijziging	Begroting voor wijziging	Verschil realisatie en begroting	Realisatie 2017
Totaal baten	€ 12.302.509	€ 11.721.061	€ 11.676.644	€ -581.448	€ 12.377.378
Totaal lasten exclusief overhead en onvoorzien	€ 8.112.665	€ 7.778.334	€ 7.321.161	€ -334.331	€ 7.301.069
Totaal overhead	€ 4.075.925	€ 4.321.659	€ 4.305.483	€ 245.734	€ 4.533.982
Totaal onvoorzien	€ 19.315	€ 50.000	€ 50.000	€ 30.685	€ 43.548
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	€ 94.605	€ -428.932	€ -	€ -523.537	€ 498.779
Mutatie reserves	€ 240.262	€ 428.932	€ -	€ 188.670	€ 230.365
Cumulatief resultaat	€ 334.866	€ -	€ -	€ -334.866	€ 729.145

B.3 Toelichtingen

B.3.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het betreffende balanshoofd anders is vermeld, zijn de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten zijn slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, zijn in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Balans

De materiële vaste activa betreffen overige investeringen met economisch nut. Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden zijn op de desbetreffende investering in mindering gebracht. In die gevallen wordt op het saldo afgeschreven. Slijtende investeringen zijn vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, als deze naar verwachting duurzaam is. In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering overigens niet plaatsgevonden. Dergelijke afwaarderingen zijn teruggenomen als ze niet langer noodzakelijk blijken.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

Vervoermiddelen:

- Kleine handhavingsschepen 15 jaar
- Grote handhavingsschepen 30 jaar

Machines, apparaten en installaties:

- Geluidsmeetsysteem 10 jaar

Overige materiële vaste activa:

- Verbouwingskosten 10 jaar
- Meubilair 10 jaar
- Audiovisuele apparatuur 5 jaar
- ICT hardware 2-3 jaar

De vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid wordt een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

De liquide middelen, overlopende activa en overlopende posten zijn opgenomen tegen nominale waarde.

De vlottende passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

B.3.2 Toelichting op de balans per 31 december

Activa

Vaste activa

De materiële vaste activa betreffen de kapitaaluitgaven waar tegenover een actief staat met een nuttigheidsduur over meerdere jaren. Er wordt onderscheid gemaakt in investeringen met economisch nut en investeringen met maatschappelijk nut. Investerings met economisch nut zijn alle investeringen die bijdragen aan de mogelijkheid middelen te verwerven en/of verhandelbaar zijn. Investerings met maatschappelijk nut zijn investeringen die geen middelen genereren, maar wel duidelijk een publieke taak vervullen zoals wegen. De OFGV heeft geen activa met maatschappelijk nut.

Overige investeringen met een economisch nut	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Vervoermiddelen	556.585	579.908
Machines, apparaten en installaties	-	-
Overige materiële vaste activa	519.824	458.690
Totaal	€ 1.076.408	€ 1.038.598

In onderstaand schema is het verloopoverzicht weergegeven van investeringen met economisch nut.

Overige investeringen met een economisch nut	Boekwaarde 31-12-2017	Investeringen	Des-investeringen	Afschrijvingen	Bijdrage van derden	Afwaardering	Boekwaarde 31-12-2018
Vervoermiddelen	579.908	-	-	23.323	-	-	556.585
Machines, apparaten en installaties	-	-	-	-	-	-	-
Overige materiële vaste activa:							
Verbouwing	202.280	-	-	39.819	-	-	162.461
Inventaris	153.435	-	-	30.018	-	-	123.417
Hardware ICT	102.975	191.584	-	60.612	-	-	233.947
Totaal	€ 1.038.598	€ 191.584	€ -	€ 153.772	€ -	€ -	€ 1.076.408

In 2018 is € 191.584 van de investeringen gedaan in ICT-middelen die uit de aanbesteding van de ICT infrastructuur voortvloeit. De overschrijding van het gevraagde investeringskrediet van 142.166 is aan de voorkant gemeld aan het bestuur. De overschrijding is hoger dan was verwacht. Na de analyse van de in de 2^e Voortgangsrapportage 2018 gemelde eenmalige implementatiekosten van € 245.056 is een deel van deze kosten toegerekend aan de activa. Deze implementatiekosten vallen onder de bijkomende kosten die op grond van artikel 63 lid 2 en 3 BBV als onderdeel van de verkrijgings- en vervaardigingsprijs worden gezien. Deze zijn gemaakt om de software/hardware te transformeren naar een gebruiks-gereed productief. Omdat de vervanging van deze activa rondom de jaarwisseling viel, zijn de spullen in 2018 besteld en in 2019 geleverd. De activatie van deze activa vindt daarom plaats in 2019. In 2019 wordt nog het resterende deel van de investering gedaan van circa € 67.000. Er hebben zich geen waardeverminderingen voorgedaan.

Vlottende activa

In het volgende schema is het overzicht van de uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar weergegeven.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	Boekwaarde 31-12-2018	Voorziening oninbaarheid	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Vorderingen op openbare lichamen	2.367.211	-	2.367.211	2.958.752
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	2.230.826	-	2.230.826	1.864.645
Overige vorderingen	-	-	-	-
Totaal	€ 4.598.036	€ -	€ 4.598.036	€ 4.823.397

De vorderingen op openbare lichamen zijn de aan de deelnemers vooruit gefactureerde bijdrage 1e kwartaal 2019, facturen voor meerwerkopdrachten en opleidingskosten. Het saldo per 31-12-2018 is lager dan in het voorgaande jaar omdat meer partners hun bijdrage nog vóór 31-12 hadden betaald. Dat verklaart ook het hoger saldo van de uitzettingen in 's Rijks schatkist ten opzichte van het voorgaande jaar.

Het drempelbedrag voor middelen die buiten 's Rijks schatkist mogen worden gehouden is € 250.000. De rekening-courant bij de Bank Nederlandse Gemeenten roomt dagelijks de middelen boven € 200.000 af. Alle liquide middelen boven het bedrag van € 200.000 zijn aangehouden bij 's Rijks schatkist. Er zijn geen andere uitzettingen geweest.

Drempelbedrag schatkistbankieren	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Op dagbasis buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen	200.000	200.000	200.000	200.000
Drempelbedrag	250.000	250.000	250.000	250.000
Ruimte onder drempelbedrag	50.000	50.000	50.000	50.000
Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-

Onderstaand schema betreft de liquide middelen.

Liquide middelen	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
BNG bank lopende rekening	199.987	200.000
BNG bank schatkistbankieren	-	-
Totaal	€ 199.987	€ 200.000

Het banksaldo betreft het saldo in rekening-courant bij de Bank Nederlandse Gemeenten. De BNG schatkistbankieren rekening is een tussenrekening, bedoeld voor het overboeken van saldi van en naar de rekening bij het Ministerie.

In onderstaand schema is een specificatie van de overlopende activa weergegeven.

Overlopende activa	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	32.546	27.398
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	90.384	255.614
Totaal	€ 122.930	€ 283.012

Het volgende schema betreft het verloopoverzicht van de voorschotbedragen.

De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel				
	Saldo 31-12-2017	Toevoegingen	Ontvangen bedragen	Saldo 31-12-2018
Impuls omgevingsveiligheid Flevoland	-	105.559	95.964	9.595
Impuls omgevingsveiligheid Noord-Holland	10.062	57.142	55.776	11.428
Energiebesparing	17.336		5.814	11.523
Totaal	27.398	€ 162.701	€ 157.554	€ 32.546

In 2018 zijn beschikkingen en bijdragen (voorschotten) ontvangen van Impuls omgevingsveiligheid van de provincie Noord-Holland en de provincie Flevoland. Uit de verantwoording is gebleken dat de gemaakte kosten nagenoeg gelijk zijn aan het toegekende subsidie bedrag. Het saldo op 31-12-2018 bestaat uit de nog te ontvangen subsidies (het verschil tussen het toegekende subsidiebedrag en de in de loop van het jaar uitbetaalde voorschot) opgenomen in de balans onder de overlopende activa.

Voor het project Energiebesparing staat op 31-12-2018 nog een bedrag van € 11.523 open aan te ontvangen subsidies. Het gaat om een afrekening van het voorafgaande jaar waar het resterende bedrag in 2018 deels was uitbetaald en deels nog in 2019 aan de OFGV moet worden betaald.

Onderstaand schema bevat de nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen.

Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Huur en services	8.321	85.491
Lease voertuigen	6.985	6.796
Verzekeringen	43.602	41.882
Uitgevoerde meerwerkopdrachten	3.676	26.282
Overig	27.801	95.162
Totaal	€ 90.384	€ 255.614

Het saldo is lager dan op 31-12-2017. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt doordat er minder vooruitontvangen facturen zijn binnengekomen vóór de balansdatum en meer meerwerkopdrachten in december uitgefactureerd zijn.

Passiva

Vaste passiva

Het in de balans opgenomen "eigen vermogen" bestaat uit de reserves en het resultaat na bestemming.

Eigen vermogen	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Algemene reserve	619.000	575.000
Overige bestemmingsreserves	608.672	551.054
Resultaat na bestemming	334.866	729.145
Totaal	€ 1.562.537	€ 1.855.199

De OFGV heeft drie reserves. De algemene reserve is ingesteld ter dekking van fluctuaties in de exploitatie en het opvangen van tegenvallers in de toekomst. Deze maakt deel uit van het weerstandsvermogen van de OFGV. Er wordt geen rente toegevoegd aan de reserve. Het maximale saldo van de reserve bedraagt 5% van de gerealiseerde baten in enig jaar. Voor 2017 was dat een maximum saldo van € 619.000. In 2018 is de reserve met € 44.000 tot maximum aangevuld vanuit de rekeningresultaat 2017.

De doelreserve frictiekosten was ingesteld om de frictiekosten te dekken die verband houden met het efficiënt inrichten van de OFGV in de periode 2013-2017. In 2018 is het resterende saldo van de doelreserve frictiekosten van € 13.170 met de resultaatbestemming 2017 terugbetaald aan de deelnemende partijen.

De bestemmingsreserve innovatie en ontwikkeling is ingesteld voor het bekostigen van innovatieve projecten waarmee extra inkomsten, resultaats-en/of kwaliteitsverbetering kunnen worden behaald.

Het AB heeft in juni 2017 de nieuwe spelregels van deze bestemmingsreserve bepaald. Deze bepalen dat de reserve een plafond van maximaal € 300.000 heeft met als peildatum 31 december. Als op 31 december blijkt dat het plafond van € 300.000 wordt overschreden, wordt het meerdere (niet bestemde middelen) alsnog direct uitbetaald aan de deelnemers zoals het geval was op 31-12-2017. Dat is overigens niet het geval op 31-12-2018 aangezien de middelen zijn bestemd.

In 2018 is de reserve met € 548.934 aangevuld vanuit het rekeningresultaat 2017. Ook heeft er een onttrekking plaats gevonden van in totaal € 478.146 voor de innovatieprojecten en terugbetaling overschot. Op 31 december 2017 bedroeg het saldo van deze bestemmingsreserve € 537.884 waarbij conform de spelregels het meerdere (niet bestemde middelen) van € 237.884 zijn terugbetaald aan de deelnemende partijen. Eind van het jaar is € 240.262 onttrokken aan de reserve voor de in 2018 lopende innovatie projecten.

Verloop reserves	Saldo 31-12-2017	Mutaties uit hoofde van de bestemming van het resultaat van het voorgaande boekjaar		Mutaties via de resultaatbestemming bij het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening		Saldo 31-12-2018
		Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	
Algemene reserve	575.000	180.211	136.211	-	-	619.000
Doelreserve Frictiekosten	13.170	-	13.170	-	-	-
Bestemmingsreserve Innovatie en Ontwikkeling	537.884	548.934	237.884	-	240.262	608.672
Totaal	€ 1.126.054	€ 729.144	€ 387.265	€ -	€ 240.262	€ 1.227.672

Het positief resultaat over 2017 is conform de vastgestelde resultaatbestemming deels ad € 136.211 terugbetaald aan de deelnemende partijen en deels ad € 592.934 gedoteerd aan de Algemene reserve en de Bestemmingsreserve innovatie en ontwikkeling.

Het resultaat over 2018 is positief en bestaat uit het resultaat behaald op de bedrijfsvoering van € 123.522 en het resultaat behaald op de directe productiekosten van € 70.309.

Een voorstel tot resultaatbestemming wordt na vaststelling van deze jaarstukken voorgelegd aan raden en Staten. Nadat zij zienswijzen hebben kunnen indienen, stelt het AB in november 2019 de resultaatbestemming vast.

Alle mutaties van de reserves zijn incidenteel. De realisatie is conform de door het AB vastgestelde geraamde toevoegingen en onttrekkingen.

Vlottende passiva

In onderstaand schema is het overzicht van de schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar weergegeven.

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Schulden aan openbare lichamen	16.408	158.639
Overige schulden	154.959	354.183
Totaal	€ 171.367	€ 512.821

Het saldo is aanzienlijk lager dan op 31-12-2017. De verschillen tussen de saldi op 31-12-2018 en 31-12-2017 worden vooral verklaard doordat er veel facturen die in december zijn ontvangen, nog vóór de balansdatum zijn betaald.

Het saldo van de schulden aan openbare lichamen is als volgt:

Schulden aan openbare lichamen	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Gemeente Lelystad samenwerking bedrijfsvoering	8.902	9.599
Provincie Flevoland huur en services	-	77.210
Overige publiekrechtelijke crediteuren	7.506	71.830
Totaal	€ 16.408	€ 158.639

De overige schulden betreffen diverse leveranciers. Het saldo is als volgt:

Overige schulden aan crediteuren	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Flexibele schil	4.538	84.280
Groene handhavingkosten	5.489	49.747
Opleidingen	11.289	86.868
Informatiemanagement	101.791	14.124
Overige privaatrechtelijke crediteuren	31.852	119.164
Totaal	€ 154.959	€ 354.183

In onderstaande tabel is de overige overlopende passiva vermeld.

Overlopende passiva	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	1.410.114	1.098.734
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	-	851
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	2.853.344	2.877.401
Totaal	€ 4.263.458	€ 3.976.986

In de volgende tabel zijn de verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in 2019 tot betaling komen opgenomen. Dit met uitzondering van de jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een vergelijkbaar volume.

Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
BTW	465.360	316.243
Loonheffing	510.471	503.418
Pensioenpremie	108.882	105.440
Inhuur externe deskundigheid	15.818	40.255
Accountantskosten	22.550	16.823
ICT en telefonie	160.941	42.068
Overige transitoria	126.092	74.488
Totaal	€ 1.410.114	€ 1.098.734

Het saldo van de te betalen BTW is hoger dan op 31-12-2017. Dit komt doordat in december de partnerbijdragen voor het 1ste kwartaal van 2019 en de meerwerkopdrachten zijn doorgefactureerd. Daarnaast zijn er hogere ICT verplichtingen op 31-12-2018 in verband met de eenmalige ICT implementatie kosten waarbij de vóór de balansdatum uitgevoerde werkzaamheden nog niet zijn gefactureerd.

Het volgende schema betreft het verloopoverzicht van de voorschotbedragen.

De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	Saldo 31-12-2017	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen bedragen of terugbetaling en	Saldo 31-12-2018
Impuls omgevingsveiligheid Flevoland	851		851	-
Totaal	€ 851	€ -	€ 851	€ -

Het in deze jaarrekening opgenomen vrijgevallend bedrag betreft de afrekening van de subsidie over voorafgaande jaar. Het in 2017 ontvangen voorschot van 90% van de provincie Flevoland voor de Impuls Omgevingsveiligheid (IOV) was € 850 hoger dan de gemaakte kosten in het kader van deze subsidie. De provincie heeft besloten dat de OFGV dit bedrag niet terug hoeft te betalen waardoor € 851 in 2018 een meevaller is geworden.

De overige vooruitontvangen bedragen zijn de aan de deelnemers gefactureerde bijdragen voor het 1e kwartaal 2019.

Niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen

Een aantal overeenkomsten uit 2018 loopt door naar het jaar 2019. De grootste meerjarige verplichtingen betreffen het huurcontract van het pand (inclusief servicekosten), meubilair, ICT-beheer, VTH-software en lease voertuigen.

Aard van de opdracht	Contractduur	Bedrag per jaar
Huur vleugel provinciehuis inclusief servicekosten	Huurovereenkomst verlengd t/m 2022.	320.000
Huur meubilair provinciehuis	Looptijd verlengd t/m 2022.	32.000
Lease voertuigen	Looptijd t/m 2019, optie verlenging t/m 2022	90.000
ICT beheercontract	Looptijd t/m 2021, optie verlenging t/m 2023	495.000
VTH software	Looptijd t/m 2021, optie verlenging t/m 2023	110.000

B.3.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over 2018

Hieronder is per budget de afwijking tussen raming en realisatie weergegeven. In de programmaverantwoording onder A.1.3 is een verschillenanalyse op hoofdlijnen weergegeven. De afwijkingen van de begroting zijn incidenteel, tenzij anders vermeld.

LASTEN	Realisatie 2018	Begroting na wijziging	Begroting voor wijziging	Vershil realisatie en begroting	Realisatie 2017
1 PERSONEEL					
1.1a Salarissen	€ 8.411.949	€ 8.070.689	€ 8.791.293	€ -341.260	€ 7.809.526
1.1b Samenwerking bedrijfsvoering	€ 85.960	€ 89.000	€ -	€ 3.040	€ 84.919
1.1c Flexibele schil	€ 527.188	€ 650.000	€ 30.000	€ 122.812	€ 630.825
1.1d Inhuur bij ziekte	€ 109.605	€ 88.745	€ 88.001	€ -20.860	€ 77.909
Subtotaal personeel	€ 9.134.702	€ 8.898.434	€ 8.909.294	€ -236.268	€ 8.603.179

In 2018 bedroeg de formatie van de OFGV 142,58 fte. Op 31-12-2018 bedroeg de bezetting 122,58 fte. De loonkosten van deze bezetting bedroegen € 8,4 mln. De reguliere loonkosten waren hoger dan in 2017. Deze kosten zijn exclusief de loonkosten van de uren van interne personeel gemaakt in het kader van projecten: de uren van het interne personeel die worden uitgevoerd in het kader van subsidie zijn direct onder het subsidiebudget gebracht, en de uren die worden uitgevoerd van het interne personeel gemaakt in het kader van de innovatieprojecten zijn direct onder het innovatiebudget gebracht. Hogere uitgaven van de salarissen in 2018 zijn het gevolg van de taakstelling waarbij 6 jaar het budget niet is geïndexeerd. Zoals ieder jaar wordt ook in 2018 een deel van het salarisbudget aangewend voor het inzetten van de flexibele schil. Dit is voor het opvangen van wisseling in taken, ter vervanging van vertrekkende medewerkers (doorstroom en pensioen) en voor het inzetten van meer capaciteit in verband met de stijging in de meerwerkopdrachten. De krapte op de arbeidsmarkt is te merken aan de hoge kosten voor flexibel personeel. Op moeilijk in te vullen vacatures wordt soms voor langere duur ingehuurd. In de praktijk is gebleken dat in 2018 op een aantal moeilijk in te vullen vacatures het ingehuurde personeel de opdracht niet heeft volbracht door het aanvaarden van een opdracht bij een andere partij. Als gevolg van het niet indexeren tot en met 2018 is er steeds minder ruimte in het budget voor het huidige personeel.

LASTEN	Realisatie 2018	Begroting na wijziging	Begroting voor wijziging	Vershil realisatie en begroting	Realisatie 2017
1.2 Opleidingskosten	€ 417.385	€ 338.699	€ 334.979	€ -78.686	€ 431.096

De totale opleidingskosten waren in 2018 € 78.686 hoger dan het beschikbare budget door de activiteiten van het Kenniscentrum OFGV. De uitgaven van het Kenniscentrum bedragen € 116.928. Het resultaat op het reguliere opleidingsbudget is met € 38.242 positief. De reguliere opleidingskosten voor het eigen personeel zijn lager doordat externe deelnemers aanschuiven bij de georganiseerde cursussen en passen binnen het daarvoor beschikbare budget.

Tegenover de kosten van het Kenniscentrum OFGV staan echter ook opbrengsten. In 2018 zijn de bijbehorende opbrengsten € 151.095 en zijn verantwoord aan de batenkant bij de overige inkomsten. Het verschil tussen kosten en opbrengsten van het Kenniscentrum is € 34.167 positief en is te beschouwen als een bijdrage ter dekking van de uren van het interne personeel.

LASTEN	Realisatie 2018	Begroting na wijziging	Begroting voor wijziging	Vershil realisatie en begroting	Realisatie 2017
1.3 Algemene personeelskosten	€ 436.639	€ 439.516	€ 436.540	€ 2.877	€ 441.423

Binnen het budget algemene personeelskosten zitten de budgetten voor piket en overwerk, belastingheffing werkkostenregeling, vergoeding reiskosten, werkkleding en overige kosten. De totale uitgaven zijn binnen het budget gebleven als gevolg van lagere uitgaven op overige

personeelskosten en overwerk. De vergoeding voor woon-werkverkeer en de vergoeding voor dienstreizen vormen de grootste kostenpost binnen het budget. Op deze post is een structurele overschrijding van € 25.000 ontstaan (zowel in 2017 als in 2018) als gevolg van de groei in de taken en groei in het aantal medewerkers.

LASTEN	Realisatie 2018	Begroting na wijziging	Begroting voor wijziging	Vershil realisatie en begroting	Realisatie 2017
3 KAPITAALLASTEN					
3.1 Afschrijving ICT	€ 60.612	€ 108.000	€ 108.000	€ 47.388	€ 68.866
3.2 Afschrijving Meubilair	€ 30.018	€ 30.000	€ 30.000	€ -18	€ 30.018
3.3 Afschrijving Verbouwing	€ 39.819	€ 40.800	€ 40.800	€ 981	€ 39.819

De afschrijvingen ICT (zoals telefoons en tablets) vallen in 2018 € 47.400 lager uit dan geraamd. Het positieve resultaat heeft een incidenteel karakter. De vervanging van de ICT-activa voortvloeiend uit de ICT aanbesteding viel rondom de jaarwisseling. Met als gevolg dat de spullen in 2018 waren besteld en in 2019 zijn geleverd. Daardoor zijn er incidenteel lagere afschrijvingen in 2018.

Daarnaast blijft de OFGV kritisch kijken naar de noodzaak én planning voor de vervanging van ICT-activa en vervangt de activa alleen wanneer daar noodzaak voor is en niet wanneer de activa boekhoudkundig is afgeschreven.

LASTEN	Realisatie 2018	Begroting na wijziging	Begroting voor wijziging	Vershil realisatie en begroting	Realisatie 2017
4 INDIRECTE KOSTEN					
4.1 Huur en services	€ 310.142	€ 312.500	€ 305.000	€ 2.358	€ 271.140
4.2 Overige huisvestingskosten	€ 119.726	€ 122.500	€ 130.000	€ 2.774	€ 158.427

De kosten voor huur en services zijn ten opzichte van 2017 hoger maar passen wel binnen het daarvoor beschikbare budget. Het gaat hier grotendeels om de vaste contracten (huur en services). De vrije ruimte in het budget is ingezet voor onderhoud huisvesting met een incidenteel karakter. De afgenomen omvang van de diensten is vergelijkbaar met voorafgaande jaren. Het verschil tussen 2018 en 2017 zit voornamelijk in de indexatie die door de verhuurder is toegepast en in een 2017 éénmalige verlengde huurkorting. De niet-pandgebonden huisvestingskosten bestaan behalve onderhoud huisvesting nog uit huur meubilair en cateringkosten.

LASTEN	Realisatie 2018	Begroting na wijziging	Begroting voor wijziging	Vershil realisatie en begroting	Realisatie 2017
4.3 Informatiemanagement	€ 739.551	€ 644.247	€ 644.247	€ -95.304	€ 633.663

In 2018 zijn het VTH-pakket en de nieuwe ICT infrastructuur aanbesteed. In het najaar heeft de implementatie van het VTH-pakket en de nieuwe ICT infrastructuur plaatsgevonden. Dat heeft eenmalige implementatiekosten met zich meegebracht van € 104.020. De hiermee samenhangende eenmalige opleidingskosten zijn ten laste gebracht van het reguliere opleidingsbudget. In verband met de ICT aanbesteding was de OFGV in 2018 terughoudend met het onderhoud van de oude ICT-systemen. Daardoor vallen de informatiemanagementkosten eenmalig met € 8.700 lager uit dan het structureel daarvoor beschikbare budget. De structurele kosten als gevolg van de aanbesteding van de nieuwe ICT-contracten passen binnen de daarvoor gereserveerde budgetten binnen de OFGV-begroting. De nieuwe contracten leiden niet tot een hogere bijdrage van de partners.

In het AB van 20 december 2017 is besloten de eenmalige implementatiekosten te dekken uit de Algemene Reserve met de onttrekking voor bij de jaarrekening. Door de besparing op andere budgetten is er voldoende ruimte in het totale OFGV-budget om de eenmalige ICT implementatiekosten op te kunnen vangen zoals het in deze jaarrekening is verwerkt. Er vindt dus geen onttrekking aan de Algemene Reserve plaats.

De specificatie van de eenmalige implementatiekosten is als volgt:

VTH	
Zaaktypen migratie	6.000
Zaak- en documentenmigratie	40.510
Implementatiekosten VTH	46.510
ICT	
Applicaties	27.480
Werkplekmigratie	30.030
Implementatiekosten ICT	57.510
Totaal implementatiekosten	104.020

LASTEN	Realisatie 2018	Begroting na wijziging	Begroting voor wijziging	Vershil realisatie en begroting	Realisatie 2017
4.4 Wagenpark	€ 86.777	€ 110.000	€ 110.000	€ 23.223	€ 89.217

Besparing op leasevoertuigen in 2018 wegens het verlengen van het huidige leasecontract met een jaar.

LASTEN	Realisatie 2018	Begroting na wijziging	Begroting voor wijziging	Vershil realisatie en begroting	Realisatie 2017
4.5 Diverse kosten	€ 164.121	€ 179.880	€ 170.400	€ 15.759	€ 172.125

De diverse kosten betreffen verzekeringen, kantoorartikelen, communicatie- en portkosten, lidmaatschappen, abonnementen en geluidsmeters. De kosten zijn binnen het daarvoor beschikbaar budget gebleven.

LASTEN	Realisatie 2018	Begroting na wijziging	Begroting voor wijziging	Vershil realisatie en begroting	Realisatie 2017
4.6 Accountant	€ 26.375	€ 25.000	€ 25.000	€ -1.375	€ 27.300

De overschrijding op het accountantskosten budget is veroorzaakt door het indexeren van de kosten door de accountant en het niet mogen indexeren van het budget door de OFGV voor de eerste 6 jaar (2013 tot en met 2018). Ten opzichte van 2017 zijn de kosten lager omdat er geen meerwerk in 2018 door de accountant is verricht.

LASTEN	Realisatie 2018	Begroting na wijziging	Begroting voor wijziging	Vershil realisatie en begroting	Realisatie 2017
4.7 HRM	€ 85.834	€ 65.000	€ 65.000	€ -20.834	€ 69.028

Onder de HRM-kosten vallen kosten voor arbo, functiewaardering en werving- en selectie. De krapte op de arbeidsmarkt heeft geresulteerd in de hogere werving- en selectiekosten dan het daarvoor beschikbare budget. De kosten Arbo & RIE zijn hoger uitgevallen dan het daarvoor beschikbare budget. Dat wordt verklaard door hogere uitgaven voor deskundige onderzoeken in verband met het ziekteverzuim en de evaluatie toetsing van de Risico-Inventarisatie en Evaluatie.

LASTEN	Realisatie 2018	Begroting na wijziging	Begroting voor wijziging	Vershil realisatie en begroting	Realisatie 2017
5 ONVOORZIEN					
5.1 Onvoorzien	€ 19.315	€ 50.000	€ 50.000	€ 30.685	€ 43.548

Het budget onvoorzien dient ter dekking van de incidentele financiële risico's die de OFGV liep in 2018. Het budget maakt deel uit van de totale weerstandscapaciteit. Uit dit budget is in 2018 het juridisch advies voor het geschil met Flevoland betaald inclusief daaruit voortvloeiende aanpassingen in de Gemeenschappelijke Regeling en de accountantskosten ter voorbereiding op het gesprek met de accountant van de gemeente Hilversum. Van dat laatste is overigens door de gemeente Hilversum alsnog afgezien. Er zijn verder in 2018 geen ander risico waarvoor dekking uit het budget onvoorzien nodig was, hierdoor resteert € 30.685.

LASTEN	Realisatie 2018	Begroting na wijziging	Begroting voor wijziging	Vershil realisatie en begroting	Realisatie 2017
5.2 Taakstelling afname taken Flevoland		€ -	€ -86.000	€ -	€ 118.392

Het verschil van inzicht over de kosten die voortvloeien uit de wijziging van het takenpakket van de provincie Flevoland met ingang van 1 januari 2016 is door een externe jurist beoordeeld en bestuurlijk besproken. De kosten van € 86.000 zijn steeds aan de lastenkant van de begroting verwerkt als aparte post. Dat was een technische oplossing om transparant te zijn over deze kosten. Bij de 3e begrotingswijziging zijn de gevolgen van de uitspraak structureel verwerkt in de begroting door het verlagen van het salarisbudget. Aan de batenkant (verlagen van partnerbijdrage) zijn de gevolgen al eerder verwerkt.

LASTEN	Realisatie 2018	Begroting na wijziging	Begroting voor wijziging	Vershil realisatie en begroting	Realisatie 2017
6 DIRECTE PRODUCTIEKOSTEN					
6.1 Directe productiekosten Flevoland	€ 109.154	€ 182.800	€ 182.800	€ 73.646	€ 122.116

Het budget directe productiekosten van de provincie Flevoland bevat zowel inkomsten (o.a. leges en vergoeding groene handhaving randmeren) als uitgaven. Door de lagere uitgaven op het grondwatermeetnet en lagere opbrengsten leges vallen de kosten in 2018 € 73.600 lager uit dan geraamd.

Het verschil bestaat uit de volgende onderdelen:

Lagere opbrengst leges	- 44.200
Hogere vergoeding groene handhaving randmeren	5.000
Lagere kosten groene handhaving	12.000
Lagere kosten grondwatermeetnet	70.200
Lagere kosten whvbz, geluidbeleid, advertenties en inhuur	30.600
Totaal verschil directe productiekosten	73.600

LASTEN	Realisatie 2018	Begroting na wijziging	Begroting voor wijziging	Vershil realisatie en begroting	Realisatie 2017
6 DIRECTE PRODUCTIEKOSTEN					
6.2 Directe productiekosten Almere	€ 1.200	€ 1.200	€ 1.200	€ -	€ 1.200

De directe bijdrage van de gemeente Almere bestond uit een bijdrage voor een geluidsmeter en was in 2018 net zoals in de voorafgaande jaren volledig voor dit doel aangewend.

LASTEN	Realisatie 2018	Begroting na wijziging	Begroting voor wijziging	Vershil realisatie en begroting	Realisatie 2017
6 DIRECTE PRODUCTIEKOSTEN					
6.3 Directe productiekosten Gooise Meren	€ 15.919	€ 11.584	€ 11.584	€ -4.335	€ -

Het directe productiekosten budget van de Gooise Meren is bedoeld voor de externe deskundigheid/specifieke inhuur voor de gemeente Gooise Meren. In 2018 zijn er kosten gemaakt door het gebruiken van externe juridische deskundigheid rondom de bodemverontreiniging van het KNSF terrein.

Het KNSF terrein is een complex dossier waarbij ondersteuning nodig was van een externe advocaat. De gemeente Gooise Meren en de provincie Noord-Holland hebben gedeelde verantwoordelijkheid voor het terrein:

- grond 'oud geval' valt onder verantwoordelijkheid van de provincie Noord-Holland omdat het een provinciaal bedrijf is en provincie verantwoordelijk is voor het gedeelte bodemverontreiniging;
- grond 'nieuw geval' hergebruik grond valt onder verantwoordelijkheid van de gemeente Gooise Meren omdat de gemeente grond heeft hergebruikt.

De kosten van de gemeente Gooise Meren hebben betrekking op de uren van de advocaat gemaakt voor de werkzaamheden grond 'nieuw geval' die onder verantwoordelijkheid van de gemeente vallen en zijn hoger uitgevallen dan het beschikbare budget.

LASTEN	Realisatie 2018	Begroting na wijziging	Begroting voor wijziging	Vershil realisatie en begroting	Realisatie 2017
6 DIRECTE PRODUCTIEKOSTEN					
6.4 Directe productiekosten Noord-Holland	€ 6.803	€ 7.800	€ 7.800	€ 998	€ 6.316

De directe bijdrage van de provincie Noord-Holland is deels besteed aan de advertentiekosten van bodemvergunningen en deels aan de externe deskundigheid/specifieke inhuur rondom de bodemverontreiniging van het KNSF terrein voor de werkzaamheden 'oude grond' die onder verantwoordelijkheid van de provincie valt. De totale kosten zijn binnen het beschikbare budget gebleven.

LASTEN	Realisatie 2018	Begroting na wijziging	Begroting voor wijziging	Vershil realisatie en begroting	Realisatie 2017
7.2 Omgevingsveiligheid	€ 163.552	€ 153.101	€ -	€ -10.451	€ 141.867

De subsidies voor Omgevingsveiligheid zijn in het jaar 2018 aangewend voor de actualisatie van het risicoregister en de ondersteuning taakuitvoering bevoegd gezag. De kosten zijn € 10.500 hoger dan de subsidiebeschikking en zijn inclusief de urenvergoeding voor uren gemaakt door eigen medewerkers. Daar tegenover staan hogere subsidie ontvangsten als eenmalige incidentele meevaller. Op basis van de in 2018 ingediende subsidieverantwoording over het jaar 2017, die lager was dan de toegekende subsidie, heeft de provincie Flevoland wel het volledige bedrag toegekend. Bij het opstellen van de jaarrekening 2017 is de OFGV daar niet van uitgegaan.

LASTEN	Realisatie 2018	Begroting na wijziging	Begroting voor wijziging	Vershil realisatie en begroting	Realisatie 2017
7.8 Diverse innovatieprojecten	€ 114.600	€ 428.932	€ -	€ 314.332	€ -
7.9 Innovatieproject Project X	€ 68.940	€ -	€ -	€ -68.940	€ 31.907
7.10 Innovatieproject Duurzaam Erf	€ 17	€ -	€ -	€ -17	€ 20.000
7.11 Innovatieproject Bodeminformatie	€ 56.705	€ -	€ -	€ -56.705	€ -

Gedurende het jaar heeft het DB ingestemd met een aantal innovatieprojecten die gefinancierd worden uit de bestemmingsreserve Innovatie en Ontwikkeling. De grootste projecten zijn: project X (4-D-informatievoorziening), automatisering van bodeminformatie, expertisecentrum energie en de voorbereiding op de Omgevingswet. Met de projecten worden kwaliteitsverbeteringen, efficiencyvoordelen en/of kostenbesparingen nagestreefd. In onderstaande tabel zijn de in 2018 lopende en nieuwe geaccordeerde projecten in beeld gebracht met de toelichting over het doel van elk project en de financiële begroting en uitputting van het budget.

In 2018 vallen de totale uitgaven van de innovatieprojecten € 188.670 lager uit dan geraamd. De lagere uitgaven hebben te maken met de looptijd van de innovatieprojecten. Een aantal grote innovatieprojecten zijn gestart in de loop van het jaar waardoor de uitgaven over 2018 en 2019 worden verdeeld. Aan de reserves worden alleen de werkelijke gemaakte kosten binnen één kalenderjaar onttrokken. Door de lagere uitgaven wordt er minder aan de reserves onttrokken. Deze kosten hebben daarom geen invloed op het rekeningresultaat.

Project	Doel	Wat levert het op (financieel/efficiëntie, effectiviteit en/of kwaliteit)?	Begroot 2018	Werkelijk 2018
Project X	<ul style="list-style-type: none"> 3-D kaartbeelden genereren; Inzichtelijk maken effecten OFGV-inzet op kaart; Metten naleefgedrag en effectiviteit van optreden, te beginnen met asbest, klachten en meldingen; In beeld brengen van ontwikkeling energietransitie bij bedrijven, t.b.v. 	Door een adequate en snellere vorm van informatie genereren die voor beleidsbepaling relevant is of zelfs richtinggevend kan zijn, zal het proces van beleidsvoorbereiding en -vorming aanmerkelijk kunnen worden verbeterd (kwaliteitsverbetering) en	€ 76.620	€ 68.957

	<ul style="list-style-type: none"> – beleidsformulering; – Verbeteren dataverzameling; – Beschikbare informatie beter ontsluiten; – Rapportages verbeteren; – Meer/betere input leveren voor uitvoeringsprogramma's; – Informatie t.b.v. de beleidscyclus verbeteren; – Monitoringsinstrument ontwikkelen ook inzetbaar voor de Omgevingswet (monitoring programma's). 	<p>versneld waardoor tijdswinst en dus kostenbesparing kan worden bewerkstelligd. Bovendien kan door deze wijze van informatieverzameling en -verdeling de kwaliteit van de besluitvorming maar ook van de inhoud van het beleid aanmerkelijk verbeteren.</p>		
Automatisering Bodeminformatie	<ul style="list-style-type: none"> – Milieuhygiënische bodeminformatie bodem, voor externen ontsluiten via internet – Voorsorteren op de digitale informatievoorziening voor de Omgevingswet; – Software installeren om gegevenshuishouding te verbeteren (beter ontsluiten en kwaliteit borgen); – Publiceren van bodeminformatie van alle OFGV-partners; – Losse digitale documenten (b.v. bodemrapporten, beschikkingen) koppelen aan informatieportaal, zodat deze toegankelijk en vindbaar worden; – Via de software mogelijk maken dat leges direct geheven kunnen worden. 	<p>Het geautomatiseerd verstrekken van bodeminformatie bevordert de efficiëntie van de OFGV. Doel is om door een snellere en eenduidige wijze van informatie verstrekking zoals beschreven, zowel capaciteit als geld uit te sparen aan de ene kant en kwaliteitsverbetering te bewerkstelligen aan de andere kant. Daarnaast is de verwachting dat de klanttevredenheid toeneemt. De klant kan beschikken over de informatie op het moment dat het noodzakelijk is en hoeft niet te wachten op de handmatige verwerking door de OFGV.</p>	€ 77.712	€ 56.705
Projectleider innovatie projecten	<ul style="list-style-type: none"> – Met het instellen van de bestemmingsreserve Innovatie en Ontwikkeling is de mogelijkheid geopend innovaties en ontwikkelingen voor te stellen met het doel direct of op termijn efficiëntie, effectiviteit, kwaliteitsverbetering of kosten te besparen; – Door het aantrekken van een projectleider innovatie ontstaat de mogelijkheid om, zonder dat het reguliere werk hieronder "lijdt" nieuwe projecten te ontwikkelen, uit te voeren en aan te sturen; – Het gaat niet om personeelsuitbreiding. Het betreft een tijdelijke aanstelling voor de duur van maximaal twee jaar. 	<p>Door inzet van een vrijgestelde projectleider worden de teamleiders en andere senior medewerkers niet/minder belast met aansturing en ontwikkeling van innovatieprojecten terwijl de organisatie wel kan doorgaan met het ontwikkelen van nieuwe en betere werkmethoden, producten e.d. Deze zullen aan alle deelnemers ten goede kunnen komen en dus kwaliteits- en/of efficiencywinst opleveren.</p>	€ 70.000	€ 30.000
Ontwikkeling rapportage cyclus	<ul style="list-style-type: none"> – Het ontwikkelen van een rapportagecyclus met interactie met de partners; – Partners krijgen beter inzicht in voortgang en de mogelijkheid daarop te sturen; – Aansluiten bij bestaande kaders en beleid door 	<p>Efficiëncyslag bij het maken van rapportages.</p> <p>Kwaliteitsverbetering rapportages door directe verbinding tussen beleid,</p>	€ 35.000	€ 35.000

	automatiseren van processen.	opdracht en uitvoering; Dit project levert geen geld op en zal zichzelf niet terugverdienen.		
Ontwikkeling registratie systeem kwaliteits criteria (Afas)	<ul style="list-style-type: none"> - Creëren nieuwe rapportagetool voor Kwaliteitscriteria (KC); - de 'oude' landelijke zelfevaluatietool is niet meer beschikbaar; - Efficiëntiewinst door een koppeling tussen het kenniscentrum/opleidingen en de KC-registratie; - Minimale handmatige registratie; - Informatie genereren over het voldoen aan KC op individueel niveau; - Tool ook bruikbaar voor derden die daarmee als 'klant' ook kunnen worden gebonden aan kenniscentrum. 	Kwaliteitsverbetering, efficiëntiewinst en mogelijkheid in de toekomst inkomsten te genereren ; meer opleidingsactiviteiten door koppeling 'al dan niet voldoen' aan Kenniscentrum OFGV.	€ 30.000	€ 0
Kennis centrum energie (KCE)	<ul style="list-style-type: none"> - Aanwezige energiebesparingskennis en -kunde bundelen ter ondersteuning van de partners; - Creëren van een toekomstbestendige organisatie die adequaat en proactief inspeelt op uiteenlopende vragen van partners op het gebied van de energietransitie. 	Kwaliteitsverbetering en op termijn het genereren van inkomsten .	€ 29.600	€ 29.600
Projectleider voorbereiding Omgevings wet	<ul style="list-style-type: none"> - Met tijdelijke extra inzet van personele capaciteit mogelijk maken dat de OFGV zich projectmatig voorbereidt op de Omgevingswet; - De projectleider informeert en betreft de organisatie /de medewerkers in de voorbereiding en 'maakt de OFGV klaar voor' de uitvoering van de wet; - De projectleider zorgt dat de partners de rol en positie van de OFGV (leren) kennen bij de uitvoering van de Omgevingswet. 	Voorbereiding op een belangrijke ontwikkeling in de wetgeving en daarmee een kwaliteitsverbetering in de dienstverlening.	€ 40.000	€ 20.000
Ontwikkeling format basiscursus KC2.1	<ul style="list-style-type: none"> - Het ontwikkelen van het format voor de basiscursus in het kader van KC2.1; - Daarmee inspelen op toekomstige vragen in het kader van opleidingen. 	Kwaliteitswinst, efficiëntiewinst en kostenbesparing	€ 70.000	€ 0
Voorbereiding Omgevings wet	Medewerkers tijd geven om zich goed voor te bereiden op de invoering van de Omgevingswet. Zodat zij: <ul style="list-style-type: none"> - Opleidingen volgen; - Deelnemen aan benodigde activiteiten in de voorbereiding 	Mede door de taakstelling, werkt de OFGV zodanig efficiënt en lean dat ontwikkelingen als de Omgevingswet, direct ten koste gaan van de productiviteit in het primaire	€ 0	€ 0

	<ul style="list-style-type: none"> (werkprocessen, productontwikkeling etc.); Deelnemen aan de voorbereiding met de partners en ketenpartners (platforms Flevoland en Gooi en Vechtstreek); Input leveren/deelnemer pilots omgevingsvisies, verordeningen, omgevingsplannen, bestuurlijke afwegingsruimte etc. 	<p>proces. Met het kapitaliseren van de te besteden uren aan de voorbereiding op de Omgevingswet worden de kosten inzichtelijk gemaakt van de inhuur die moet worden gepleegd om de voorbereiding zonder verlies van productiviteit te kunnen doen.</p>		
Totaal			€ 428.932	€ 240.262

De onttrekkingen aan de reserves bestaan uit twee onderdelen: mutaties die betrekking hebben op het lopende boekjaar 2018 en de terugbetaling van rekeningresultaat of overschot reserves voortvloeiend uit de resultaatbestemming 2017. De resultaatbestemming 2017 is uitgevoerd conform AB besluit. De begrote onttrekking aan de bestemmingsreserves Innovatie en Ontwikkeling wordt € 188.670 lager dan geraamd. Dat heeft te maken met de looptijd van de innovatieprojecten die over de jaarschijf heen gaat en eigen pieken en dalen in de uitgaven kent.

BATEN	Realisatie 2018	Begroting na wijziging	Begroting voor wijziging	Vershil realisatie en begroting	Realisatie 2017
1 BIJDRAGEN DEELNEMERS					
1.1 Almere	€ 861.968	€ 861.968	€ 1.001.482	€ -	€ 1.010.193
1.2 Lelystad	€ 1.448.497	€ 1.448.497	€ 1.348.361	€ -	€ 1.359.648
1.3 Zeewolde	€ 675.232	€ 675.232	€ 695.569	€ -	€ 702.028
1.4 Provincie Flevoland	€ 3.447.249	€ 3.447.249	€ 3.729.360	€ -	€ 3.778.539
1.5 Urk	€ 254.283	€ 254.283	€ 272.098	€ -	€ 274.538
1.6 Dronten	€ 797.362	€ 797.362	€ 728.365	€ -	€ 733.968
1.7 Noordoostpolder	€ 935.765	€ 935.765	€ 798.249	€ -	€ 803.108
1.8 Noord Holland	€ 666.622	€ 666.622	€ 513.410	€ -	€ 517.352
1.9 Gooise Meren	€ 805.104	€ 805.104	€ 757.064	€ -	€ 787.504
1.10 Hilversum	€ 230.289	€ 230.289	€ 220.132	€ -	€ 221.911
1.11 Weesp	€ 351.542	€ 351.542	€ 375.388	€ -	€ 379.484
1.12 Huizen	€ 201.246	€ 201.246	€ 225.453	€ -	€ 227.589
1.13 Wijdmeren	€ 391.225	€ 391.225	€ 366.593	€ -	€ 369.911
1.14 Blaricum	€ 97.046	€ 97.046	€ 58.710	€ -	€ 59.328
1.15 Laren	€ 106.187	€ 106.187	€ 88.065	€ -	€ 88.992
Subtotaal bijdragen deelnemers	€ 11.269.615	€ 11.269.615	€ 11.178.299	€ -	€ 11.314.093

Ten opzichte van 2017 zijn de bijdragen van de deelnemende partijen berekend op basis van de Kostprijsystematiek (100%). Met de KPS wordt de kostenverdeling tussen de deelnemende partijen in overeenstemming gebracht met de werkzaamheden die voor de verschillende partijen worden uitgevoerd. De gevolgen van de invoering van de KPS op de onderlinge verdeling van de bijdragen van de deelnemende partijen zijn in 2018 met 50% gemitigeerd. Daarnaast is de bijdrage van Gooise Meren verhoogd vanwege het structureel overgedragen takenpakket asbest.

Aan de deelnemende partijen is na vaststelling van de resultaatbestemming 2017 € 136.211 uitbetaald.

BATEN	Realisatie 2018	Begroting na wijziging	Begroting voor wijziging	Vershil realisatie en begroting	Realisatie 2017
2.3 Prov. bijdrage Omgevingsveiligheid	€ 163.552	€ 153.101	€ -	€ -10.451	€ 141.867

In 2018 zijn de subsidies Impuls Omgevingsveiligheid ontvangen van de provincies Flevoland en Noord-Holland. De totale ontvangen subsidies zijn € 10.500 hoger dan conform de beschikkingen was verwacht. Op basis van de in 2018 ingediende subsidieverantwoording over het jaar 2017 die lager was dan de toegekende subsidie heeft provincie Flevoland wel het volledige bedrag toegekend. Bij het opstellen van de jaarrekening 2017 is de OFGV daar niet van uitgegaan. De in 2018 meer ontvangen middelen zijn in de loop van het jaar direct

ingezet voor het project.

BATEN	Realisatie 2018	Begroting na wijziging	Begroting voor wijziging	Vershil realisatie en begroting	Realisatie 2017
2.10 Overige opbrengsten	€ 869.342	€ -	€ -	€ -869.342	€ 711.575

De OFGV zet in op extra inkomsten om de bezuinigingstaakstelling en stijgende kosten te dekken. De extra inkomsten betreffen inkomsten van het Kenniscentrum OFGV, extra uitgevoerde opdrachten voor de deelnemende partijen en positieve afwikkelingsverschillen. In 2018 is € 869.300 aan extra inkomsten binnen gehaald. Het verschil ten opzichte van 2017 komt door het meer uitvoeren van extra opdrachten voor de deelnemende partijen. Het is opmerkelijk dat de deelnemende partijen steeds meer aanvullende opdrachten aan de OFGV toevertrouwen. De extra opdrachten in 2018 hebben onder andere betrekking op de inspectie van vetvangputten, toezicht op grondstromen, asbest en EED-beoordelingen. In totaal is daarmee € 685.300 aan inkomsten opgehaald.

In 2018 hebben andere omgevingsdiensten en overheden voor € 151.100 aan opleidingen afgenomen die georganiseerd waren door het Kenniscentrum OFGV. De voordelige afwikkelingsverschillen zijn een klein onderdeel van het totale bedrag, namelijk € 32.900. Dit is ruim voldoende om de taakstelling voor het jaar 2018 te kunnen invullen en de stijgende kosten te kunnen dekken. Deze inkomsten zijn niet aan de voorkant begroot.

BATEN	Realisatie 2018	Begroting na wijziging	Begroting voor wijziging	Vershil realisatie en begroting	Realisatie 2017
3.1 Taakstelling	€ -	€ 298.345	€ 298.345	€ 298.345	€ -

De taakstelling wordt gedurende 2018 ingevuld door het behalen van extra opbrengsten. In 2018 heeft de taakstelling zijn maximum bereikt. De taakstelling stijgt daarom in de daaropvolgende jaren alleen evenredig met de indexatie van de totale begroting. De extra opbrengsten in 2018 zijn toereikend om de taakstelling daarmee te kunnen dekken.

B.3.4 WNT

In de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) zijn de beloningen van bestuurders en andere topfunctionarissen wettelijk genormeerd. De WNT is van toepassing op de OFGV. Het voor de OFGV toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2018 € 189.000. Vanuit de WNT is het verplicht van iedere topfunctionaris gegevens te vermelden in het financieel verslaggevingsdocument. Bij de OFGV kwalificeert de directeur als topfunctionaris. Alle overige medewerkers zitten net als de directeur onder de WNT-norm.

bedragen x C 1		P.M.R. Schuurmans
Functiegegevens		Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2018		01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)		1,11
Dienstbetrekking?		ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		€ 115.090
Beloningen betaalbaar op termijn		€ 14.959
Subtotaal		€ 130.049
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		€ 189.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag		N.v.t.
Totale bezoldiging		€ 130.049
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling		N.v.t.
Gegevens 2017		
bedragen x C 1		P.M.R. Schuurmans
Functiegegevens		Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2017		01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)		1,11
Dienstbetrekking?		ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		€ 116.324
Beloningen betaalbaar op termijn		€ 13.819
Subtotaal		€ 130.144
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		€ 181.000
Totale bezoldiging		€ 130.144

Bij een Gemeenschappelijke Regeling kwalificeren leden van het AB en DB ook als topfunctionarissen. Voor alle bestuursleden geldt dat zij geen bezoldiging van de OFGV ontvangen en de functie slechts uitvoeren uit hoofde van hun functie als wethouder of gedeputeerde van de deelnemende overheid.

In juni 2018 hebben veel wisselingen van bestuursleden plaatsgevonden als gevolg van de gemeenteraadsverkiezingen van 21 maart en de daaropvolgende collegevormingen. Het voorzitterschap van de OFGV is in 2018 gewijzigd van organisatie maar niet van persoon. Wethouder Fackeldey van Lelystad werd gedeputeerde van Flevoland en in het AB-overleg van 20 juni werd hij vervolgens wederom als voorzitter aangewezen. Enkele gemeenten hebben vervolgens de portefeuilles in de loop van het jaar om uiteenlopende redenen nog eens gewijzigd/moeten wijzigen. In die gemeente zijn dan 3 verschillende functionarissen OFGV-bestuurder geweest in 2018.

Alle bestuursleden van 2018 staan hieronder vermeld.

Naam Bestuurslid	Deelnemende partij	Functie OFGV	Periode 2018	Bezoldiging
dhr. J.A. Fackeldey	Gemeente Lelystad	Voorzitter Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur	01-01 tm 13-06	€ 0
dhr. J.M. van den Heuvel	Gemeente Lelystad	Lid Algemeen Bestuur	14-06 tm 31-12	€ 0
dhr. A.M. Meijer	Provincie Flevoland	Vice-Voorzitter Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur	01-01 tm 20-03	€ 0
dhr. J. Ladders	Provincie Flevoland	Lid Algemeen Bestuur	20-03 tm 04-06	€ 0
dhr. J.A. Fackeldey	Provincie Flevoland	Voorzitter Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur	20-06 tm 31-12	€ 0
dhr. W.C. Haagsma	Gemeente Noordoostpolder	Lid Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur	01-01 tm 31-12	€ 0
dhr. G.E.H. Pas	Gemeente Huizen	Lid Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur	01-01 tm 04-06	€ 0
dhr. R.G. Boom	Gemeente Huizen	Lid Algemeen Bestuur	05-06 tm 31-12	€ 0
dhr. C.H. Boland	Gemeente Gooise Meren	Lid Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur	01-01 tm 06-06	€ 0
dhr. J. Franx	Gemeente Gooise Meren	Lid Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur	07-06 tm 31-12	€ 0
dhr. F. Huis	Gemeente Almere	Lid Algemeen Bestuur	01-01 tm 04-06	€ 0
dhr. J. Ladders	Gemeente Almere	Lid Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur	05-06 tm 31-12	€ 0
dhr. A.B.L. de Jonge	Gemeente Dronten	Lid Algemeen Bestuur	01-01 tm 14-06	€ 0
dhr. T. van Amerongen	Gemeente Dronten	Lid Algemeen Bestuur	15-06 tm 31-12	€ 0
dhr. G. Post jr	Gemeente Urk	Lid Algemeen Bestuur	01-01 tm 31-12	€ 0
dhr. W.P. van der Es	Gemeente Zeewolde	Lid Algemeen Bestuur	01-01 tm 19-06	€ 0
dhr. E.W. Suijthoff	Gemeente Zeewolde	Lid Algemeen Bestuur	20-06 tm 31-12	€ 0
dhr. A. Tekin	Provincie Noord-Holland	Lid Algemeen Bestuur	01-01 tm 31-12	€ 0
mw. E.J.M. Boersen - de Jong	Gemeente Blaricum	Lid Algemeen Bestuur	01-01 tm 25-04	€ 0
mw. A.M. Kennis	Gemeente Blaricum	Lid Algemeen Bestuur	26-04 tm 09-07	€ 0
mw. J.N. de Zwart-Bloch	Gemeente Blaricum	Lid Algemeen Bestuur	10-07 tm 31-12	€ 0
dhr. F.G.J. Voorink	Gemeente Hilversum	Lid Algemeen Bestuur	01-01 tm 12-06	€ 0
mw. K.J. Walters	Gemeente Hilversum	Lid Algemeen Bestuur	13-06 tm 31-12	€ 0
dhr. A.H.M. Stam	Gemeente Laren	Lid Algemeen Bestuur	01-01 tm 31-12	€ 0
dhr. H. Tuning	Gemeente Weesp	Lid Algemeen Bestuur	01-01 tm 20-06	€ 0
dhr. M. Miner	Gemeente Weesp	Lid Algemeen Bestuur	20-06 tm 31-12	€ 0
dhr. J.J. de Kloet	Gemeente Wijdmeren	Lid Algemeen Bestuur	01-01 tm 19-06	€ 0
Dhr. J.H. Boermans	Gemeente Wijdmeren	Lid Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur	20-06 tm 31-12	€ 0

Naam Bestuurslid	Partner	Functie OFGV	Periode 2017	Bezoldiging
dhr. J.A. Fackeldey	Gemeente Lelystad	Voorzitter Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur	01-01 tm 31-12	€ 0
dhr. A. Stuivenberg	Provincie Flevoland	Vice-Voorzitter Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur	01-01 tm 20-02	€ 0
Dhr. A.M. Meijer	Provincie Flevoland	Vice-Voorzitter Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur	10-05 tm 31-12	€ 0
dhr. W.C. Haagsma	Gemeente Noordoostpolder	Lid Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur	01-01 tm 31-12	€ 0
dhr. G.E.H. Pas	Gemeente Huizen	Lid Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur	01-01 tm 31-12	€ 0
dhr. C.H. Boland	Gemeente Gooise Meren	Lid Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur	01-01 tm 31-12	€ 0
dhr. F. Huis	Gemeente Almere	Lid Algemeen Bestuur	01-01 tm 31-12	€ 0
dhr. D.M. Vis	Gemeente Dronten	Lid Algemeen Bestuur	01-01 tm 18-10	€ 0
Dhr. A.B.L. de Jonge	Gemeente Dronten	Lid Algemeen Bestuur	28-11 tm 31-12	€ 0
dhr. G. Post jr	Gemeente Urk	Lid Algemeen Bestuur	01-01 tm 31-12	€ 0
dhr. W.P. van der Es	Gemeente Zeewolde	Lid Algemeen Bestuur	01-01 tm 31-12	€ 0
dhr. A. Tekin	Provincie Noord-Holland	Lid Algemeen Bestuur	01-01 tm 31-12	€ 0
mw. E.J.M. Boersen - de Jong	Gemeente Blaricum	Lid Algemeen Bestuur	01-01 tm 31-12	€ 0
dhr. F.G.J. Voorink	Gemeente Hilversum	Lid Algemeen Bestuur	01-01 tm 31-12	€ 0
dhr. A.H.M. Stam	Gemeente Laren	Lid Algemeen Bestuur	01-01 tm 31-12	€ 0
dhr. H. Tuning	Gemeente Weesp	Lid Algemeen Bestuur	01-01 tm 31-12	€ 0
dhr. P.M. Smit	Gemeente Wijdmeren	Lid Algemeen Bestuur	01-01 tm 02-01	€ 0
Dhr. J.J. de Kloet	Gemeente Wijdmeren	Lid Algemeen Bestuur	03-01 tm 31-12	€ 0

B.3.5 Analyse begrotingscriterium

In de toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over 2018 is ingegaan op de verschillen tussen de realisatie en de begrotingscijfers voor en na wijziging. Hieruit blijkt dat in 7 gevallen het beschikbare budget overschreden is. Het gaat om overschrijdingen waarbij het DB bij het doen van de uitgaven binnen het door de AB uitgezette beleid is gebleven. Het geraamde lastentotaal is overschreden. De overschrijding is ruim gedekt met de overige inkomsten.

LASTEN	Realisatie 2018	Begroting na wijziging	Begroting voor wijziging	Vershil realisatie en begroting	Realisatie 2017
1 PERSONEEL					
1.1a Salarissen	€ 8.411.949	€ 8.070.689	€ 8.791.293	€ -341.260	€ 7.809.526
1.1b Samenwerking bedrijfsvoering	€ 85.960	€ 89.000	€ -	€ 3.040	€ 84.919
1.1c Flexibele schil	€ 527.188	€ 650.000	€ 30.000	€ 122.812	€ 630.825
1.1d Inhuur bij ziekte	€ 109.605	€ 88.745	€ 88.001	€ -20.860	€ 77.909
Subtotaal personeel	€ 9.134.702	€ 8.898.434	€ 8.909.294	€ -236.268	€ 8.603.179

In 2018 bedroeg de formatie van de OFGV 142,58 fte. Op 31-12-2018 bedroeg de bezetting 122,58 fte. De loonkosten van deze bezetting bedroegen € 8,4 mln. De reguliere loonkosten waren hoger dan in 2017. Deze kosten zijn exclusief de loonkosten van de uren van interne personeel gemaakt in het kader van projecten: de uren van het interne personeel die worden uitgevoerd in het kader van subsidie zijn direct onder het subsidiebudget gebracht, en de uren die worden uitgevoerd van het interne personeel gemaakt in het kader van de innovatieprojecten zijn direct onder het innovatiebudget gebracht. Hogere uitgaven van de salarissen in 2018 zijn het gevolg van de taakstelling waarbij 6 jaar het budget niet is geïndexeerd. Zoals ieder jaar wordt ook in 2018 een deel van het salarisbudget aangewend voor het inzetten van de flexibele schil. Dit is voor het opvangen van wisseling in taken, ter vervanging van vertrekkende medewerkers (doorstroom en pensioen) en voor het inzetten van meer capaciteit in verband met de stijging in de meerwerkopdrachten. De krapte op de arbeidsmarkt is te merken aan de hoge kosten voor flexibel personeel. Op moeilijk in te vullen vacatures wordt soms voor langere duur ingehuurd. In de praktijk is gebleken dat in 2018 op een aantal moeilijk in te vullen vacatures het ingehuurde personeel de opdracht niet heeft volbracht door het aanvaarden van een opdracht bij een andere partij. Als gevolg van het niet indexeren tot en met 2018 is er steeds minder ruimte in het budget voor het huidige personeel.

LASTEN	Realisatie 2018	Begroting na wijziging	Begroting voor wijziging	Vershil realisatie en begroting	Realisatie 2017
1.2 Opleidingskosten	€ 417.385	€ 338.699	€ 334.979	€ -78.686	€ 431.096

De totale opleidingskosten waren in 2018 € 78.686 hoger dan het beschikbare budget door de activiteiten van het Kenniscentrum OFGV. De uitgaven van het Kenniscentrum bedragen € 116.928. Het resultaat op het reguliere opleidingsbudget is met € 38.242 positief. De reguliere opleidingskosten voor het eigen personeel zijn lager doordat externe deelnemers aanschuiven bij de georganiseerde cursussen en passen binnen het daarvoor beschikbare budget. Tegenover de kosten van het Kenniscentrum OFGV staan echter ook opbrengsten. In 2018 zijn de bijbehorende opbrengsten € 151.095 en zijn verantwoord aan de batenkant bij de overige inkomsten. Het verschil tussen kosten en opbrengsten van het Kenniscentrum is € 34.167 positief en is te beschouwen als een bijdrage ter dekking van de uren van het interne personeel.

LASTEN	Realisatie 2018	Begroting na wijziging	Begroting voor wijziging	Vershil realisatie en begroting	Realisatie 2017
4.3 Informatiemanagement	€ 739.551	€ 644.247	€ 644.247	€ -95.304	€ 633.663

In 2018 zijn het VTH-pakket en de nieuwe ICT infrastructuur aanbesteed. In het najaar heeft de implementatie van het VTH-pakket en de nieuwe ICT infrastructuur plaats gevonden. Dat heeft eenmalige implementatiekosten met zich meegebracht van € 104.020. De hiermee samenhangende eenmalige opleidingskosten zijn ten laste gebracht van het reguliere

opleidingsbudget. In verband met de ICT aanbesteding was de OFGV in 2018 terughoudend met het onderhoud van de oude ICT-systemen. Daardoor vallen de informatiemanagement-kosten eenmalig met € 8.700 lager uit dan het structureel daarvoor beschikbare budget. De structurele kosten als gevolg van de aanbesteding van de nieuwe ICT-contracten passen binnen de daarvoor gereserveerde budgetten binnen de OFGV-begroting. De nieuwe contracten leiden niet tot een hogere bijdrage van de partners.

In het AB van 20 december 2017 is besloten de eenmalige implementatiekosten te dekken uit de Algemene Reserve met de onttrekking voor bij de jaarrekening. Door de besparing op andere budgetten is er voldoende ruimte in het totale OFGV-budget om de eenmalige ICT implementatiekosten op te kunnen vangen zoals het in deze jaarrekening is verwerkt. Er vindt dus geen onttrekking aan de Algemene Reserve plaats.

LASTEN	Realisatie 2018	Begroting na wijziging	Begroting voor wijziging	Vershil realisatie en begroting	Realisatie 2017
4.6 Accountant	€ 26.375	€ 25.000	€ 25.000	€ -1.375	€ 27.300

De overschrijding op het accountantskosten budget is veroorzaakt door het indexeren van de kosten door de accountant en het niet mogen indexeren van het budget door de OFGV eerste 6 jaar (2013 tot en met 2018). Ten opzichte van 2017 zijn de kosten lager omdat er geen meerwerk door de accountant in 2018 was verricht.

LASTEN	Realisatie 2018	Begroting na wijziging	Begroting voor wijziging	Vershil realisatie en begroting	Realisatie 2017
4.7 HRM	€ 85.834	€ 65.000	€ 65.000	€ -20.834	€ 69.028

Onder de HRM-kosten vallen kosten voor arbo, functiewaardering en werving- en selectie. De krapte op de arbeidsmarkt heeft geresulteerd in de hogere werving- en selectiekosten dan het daarvoor beschikbare budget. De kosten Arbo & RIE zijn hoger uitgevallen dan het daarvoor beschikbare budget. Dat wordt verklaard door hogere uitgaven voor deskundige onderzoeken in verband met het ziekteverzuim en de evaluatie toetsing van de Risico-Inventarisatie en Evaluatie.

LASTEN	Realisatie 2018	Begroting na wijziging	Begroting voor wijziging	Vershil realisatie en begroting	Realisatie 2017
6 DIRECTE PRODUCTIEKOSTEN					
6.3 Directe productiekosten Gooise Meren	€ 15.919	€ 11.584	€ 11.584	€ -4.335	€ -

Het directe productiekosten budget van de Gooise Meren is bedoeld voor de externe deskundigheid/specifieke inhuur voor de gemeente Gooise Meren. In 2018 zijn er kosten gemaakt door het gebruiken van externe juridische deskundigheid rondom de bodemverontreiniging van het KNSF terrein.

Het KNSF terrein is een complex dossier waarbij ondersteuning nodig was van een externe advocaat. De gemeente Gooise Meren en de provincie Noord-Holland hebben gedeelde verantwoordelijkheid voor het terrein:

- grond 'oud geval' valt onder verantwoordelijkheid van de provincie Noord-Holland omdat het een provinciaal bedrijf is en provincie verantwoordelijk is voor het gedeelte bodemverontreiniging;
- grond 'nieuw geval' hergebruik grond valt onder verantwoordelijkheid van de gemeente Gooise Meren omdat de gemeente grond heeft hergebruikt.

De kosten van de gemeente Gooise Meren hebben betrekking op de uren van de advocaat gemaakt voor de werkzaamheden grond 'nieuw geval' die onder verantwoordelijkheid van de gemeente vallen en zijn hoger uitgevallen dan het beschikbare budget.

LASTEN	Realisatie 2018	Begroting na wijziging	Begroting voor wijziging	Vershil realisatie en begroting	Realisatie 2017
7.2 Omgevingsveiligheid	€ 163.552	€ 153.101	€ -	€ -10.451	€ 141.867

De subsidies voor Omgevingsveiligheid zijn in het jaar 2018 aangewend voor de actualisatie van het risicoregister en de ondersteuning taakuitvoering bevoegd gezag. De kosten zijn € 10.500 hoger dan de subsidiebeschikking en zijn inclusief de urenvergoeding voor uren gemaakt door eigen medewerkers. Daar tegenover staan hogere subsidie ontvangsten als eenmalige incidentele meevaller. Op basis van de in 2018 ingediende subsidieverantwoording over het jaar 2017 die lager was dan de toegekende subsidie heeft de provincie Flevoland wel het volledige bedrag toegekend. Bij het opstellen van de jaarrekening 2017 is de OFGV daar niet van uitgegaan.

B.3.6 Overzicht van incidentele baten en lasten

Door het zuiveren van de incidentele lasten en baten en de mutaties in de reserves, ontstaat het beeld in hoeverre er sprake is van een structureel sluitende begroting.

Alle in de initiële begroting opgenomen baten en lasten van de OFGV zijn structureel van aard. In 2018 zijn de volgende incidentele baten en lasten geboekt:

INCIDENTELE BATEN	Realisatie 2018	Begroting na wijziging	Begroting voor wijziging	Verschil realisatie en begroting	Realisatie 2017
Rijksbijdrage BSB	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 27.577
Prov. bijdrage Omgevingsveiligheid	€ 163.552	€ 153.101	€ -	€ -10.451	€ 141.867
Rijksbijdrage Energiebesparing	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 87.000
Bijdrage bodemdata Noord-Holland	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 5.838
Bijdrage terugtrekken taken Flevoland	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 64.917
Detacheringsopbrengsten	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 24.512
Overige opbrengsten:					
Opbrengsten Kenniscentrum	€ 151.095	€ -	€ -	€ -151.095	€ 228.526
Opbrengsten meerwerkopdrachten	€ 685.364	€ -	€ -	€ -685.364	€ 465.529
Afwikkelingsverschillen	€ 32.883	€ -	€ -	€ -32.883	€ 17.520
Mutatie reserves	€ 240.262	€ 428.932	€ -	€ 188.670	€ 230.365
Totaal incidentele baten	€ 1.273.156	€ 582.033	€ -	€ -691.123	€ 1.293.650
INCIDENTELE LASTEN	Realisatie 2018	Begroting na wijziging	Begroting voor wijziging	Verschil realisatie en begroting	Realisatie 2017
BSBm	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 27.577
Opleidingskosten (kosten Kenniscentrum)	€ 116.928	€ -	€ -	€ -116.928	€ -
Informatiemanagement (éénmalige ICT implementatiekosten)	€ 104.020	€ -	€ -	€ -104.020	€ -
Omgevingsveiligheid	€ 163.552	€ 153.101	€ -	€ -10.451	€ 141.867
Energiebesparing	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 87.000
Diverse innovatieprojecten	€ 114.600	€ 428.932	€ -	€ 314.332	€ -
Eenm. terugtrekken taken Flevoland	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 64.917
Innovatieproject Project X	€ 68.940	€ -	€ -	€ -68.940	€ 31.907
Innovatieproject Duurzaam Erf	€ 17	€ -	€ -	€ -17	€ 20.000
Innovatieproject Bodeminformatie	€ 56.705	€ -	€ -	€ -56.705	€ -
Frictiekosten	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 178.458
Onvoorzien	€ 19.315	€ 50.000	€ 50.000	€ 30.685	€ 43.548
Dotatie voorziening oninbare vordering	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 118.392
Totaal incidentele lasten	€ 644.077	€ 632.033	€ 50.000	€ -12.044	€ 713.665

Het verschil tussen de totale incidentele lasten en baten bedraagt € 679.079 voordelig. Het voordelige resultaat is behaald met de meerwerkopdrachten voor de deelnemers en omzet van het Kenniscentrum OFGV. De daarmee gegenereerde overige opbrengsten dienen ter dekking van de openstaande taakstelling.

De incidentele mutaties in de reserve bedragen in 2018 € 240.262 voor de innovatie en ontwikkeling projecten. Deze kosten worden gedekt uit de incidentele onttrekking aan de reserves. Incidentele mutaties die vervolgens worden gestort c.q. onttrokken worden aan een reserve zijn hierin niet meegenomen. Reden hiervan is dat dit per saldo neutraal is. In het overzicht van incidentele baten zijn de overige inkomsten ad € 869.342 nader gespecificeerd naar de diverse categorieën om transparante inzicht te geven in de opbouw van het bedrag.

B.4 Overige gegevens

B.4.1 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan het Algemeen Bestuur van
Omgevingsdienst Flevoland en Gooi en Vechtstreek

Baker Tilly (Netherlands) N.V.
Papendorpseweg 99
Postbus 85007
3508 AA Utrecht

T: +31 (0)30 258 70 00
F: +31 (0)30 254 45 77

utrecht@bakertilly.nl
www.bakertilly.nl

KvK: 24425560

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek te Lelystad gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2018 als van de activa en passiva van Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek op 31 december 2018 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2018 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, zoals opgenomen in het programma van eisen 2016-2019 d.d. 29 juni 2016.

De jaarrekening bestaat uit:

1. Balans;
2. Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het begrotingsjaar;
3. Toelichtingen;

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het programma van eisen 2016-2019 dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 29 juni 2016 en de Regeling Controleprotocol Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) 2018 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2018 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op EUR 123.000, waarbij de bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2018. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de EUR 50.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de verplichte paragrafen;

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van het BBV is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Gemeentewet en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder gemeentelijke verordeningen, zoals opgenomen in het programma van eisen 2016-2019 d.d. 29 juni 2016.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur afwegen of de financiële positie voldoende is om de gemeenschappelijke regeling in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is als kaderstellend en controlerend orgaan op grond van de Gemeentewet verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het programma van eisen 2016-2019 dat is vastgesteld het algemeen bestuur op 29 juni 2016, de Regeling Controleprotocol WNT 2018, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen,het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeenschappelijke regeling haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeente de financiële risico's niet kan opvangen; en

- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Utrecht, 27 mei 2019

Baker Tilly (Netherlands) N.V.

Was getekend
G.J. van Luyk AA